

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISAD, KRALJA PETRA ULICA 30. I. EMELET
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58.
ELŐFIZETÉS: Egy óra 40 din., negyedévre 120 din

DELBAŠKA

Noviszád, 1930. évi január hó 22.

SZERDA

XI. évfolyam

17. szám

Nikolics Milán bánhelyettes tegnap délután Noviszádra érkezett

Az új bánhelyettes átvette hivatalát Misovics Vidoje nyug. bánhelyettesétől

Mint már jelentettük, Öfelsége a király nyugalomba helyezte Misovics Vidoje dunabánsági bánhelyettesét és helyébe Nikolics Milánt, a vardari bánbánság helyettesét nevezte ki Noviszádra. Nikolics Milán hétfőn adta át hivatalát Petrovics Arsza báni osztályvezetőnek és még a hétfői nap folyamán elutazott Szkopljéből.

Nikolics Milan már az ország első adminisztratív beosztása alkalmával előkelő közigazgatási pozíciót töltött be. A király a szarajevói tartomány főispánjává nevezte ki, ahol megszakítás nélkül hét évig teljesített szolgálatot. Az ország bánbánságokra való beosztása után Nikolics Milan, mint az ország egyik legkiválóbb közigazgatási funkcionáriusa a vardari bán mellett kapott beosztást.

Szkopljén való rövid tartózkodása alatt Nikolics Milan rendkívül sok barátot és tiszteltőt szerzett, akik most őszinte sajnálattal értesültek a bánhelyettes áthelyezéséről. A köztársaságban álló magas funkcionárius távozása alkalmából Szkoplje legelőkelőbb e-

gyéniségei kísérték ki a vasuti állomásra. Bucsuztatására megjelent Lazics Voja vardari bán, Putnikovics kabinetfőnök, Nedics Milan hadosztálytábornok, Pesics Mihajlo, Varnava metropolita helyettese, a polgári és katonai hatóságok fejei, az összes nacionalista szervezetek és kulturegyesületek, valamint nagyszámu előkelő közönség.

Nikolics Milan meghatottan bucsuzott el a szkopljei közönségtől, amely már rövid ott tartózkodása alatt is szeretetébe fogadta. Szkopljéből Beogradon át egyenesen Noviszádra utazott a bánhelyettes, ahová

tegnap délután fél négy órakor érkezett.

A bánhelyettes a vasuti állomásról a szállodába hajtatott, majd a délután folyamán megjelent a báni hivatalban, ahol először Dunjics Radoszláv bánt kereste fel, akivel hosszabb ideig tanácskozott, majd átvette hivatalát Misovics Vidoje bánhelyettesétől.

Ennek lesz a feladata, hogy megállapítsa azokat a módokat, amelyek mellett a lehető legnagyobb mértékig és a lehető legkedvezőbb feltételek mellett kommercializálják az alap által kibocsátandó kötvényeket. A bizottság február 5-én tartja Párisban első ülését.

Ha az egyezmény értelmezése, vagy alkalmazása körül nézeteltérések merülnének fel, a kérdést döntés céljából, az igazgatóbizottság által közös egyetértéssel választott döntőbíró elé, vagy pedig közös egyetértés hiányában az állandó nemzetközi bíróság elnöke elé bocsátják. A hágai értekezlet elnöke, Franciaország, Nagybritannia, Olaszország és Magyarország kormányainak megkérdezése után négytagú szervezőbizottságot nevez ki. A bizottságnak az lesz a feladata, hogy az alap megalakítására és működésére vonatkozó részletes tervezetet kidolgozza.

Az ugynevezett B) alap rendeltetése, hogy kielégítse azokat a követeléseket, amelyeket magyar állampolgárok nem agrárperekéből kifolyólag támasztanak a trianoni szerződés 63, 191 és 250. szakaszának alkalmazásával kapcsolatban az utódállamok ellen. Ez az alap százmillió aranykoronát foglal magában. Az alapot a nagyhatalmak létesítik azal a céllal, hogy támogassák az utódállamokat a megítelt, vagy megítélendő követelések kielégítésében.

A két alap közötti különbség az, hogy az agrár alap csupán 240 millió aranykorona erejéig ad kielégítést, míg a B) teljes mértékű kielégítést nyújt. Ha a B) alaptól nem futja, akkor a különbözetet az elmarasztalt államok fizetik.

Azoknak a terheknek végleges megváltására, amelyek Magyarországot a békeszerződésből, vagy a békeszerződés alapján keletkezett kötelezettségekből kifolyólag terhelik, Magyarország 1944-től 1966-ig évente 13.5 millió aranykoronát fizet. 1943-ig Magyarország kizárólag azokat az összegeket fizeti, amelyeket 1924-ben állapított meg a jóvátételi bizottság Magyarországot terhére. A békeszerződésből folyó általános zálogjog megszűnik. Az 1944-től 1966-ig terjedő fizetések tekintetében Magyarország nem ad zálogjogot, csupán az a kötelezettsége áll fenn, hogy amennyiben az annuitásokat nem fizeti esedékességükkor, akkor saját belátása szerint megfelelő biztosítékot köteles nyújtani.

A jóvátételi bizottság és Magyarország között a viszony megszűnik. Azt a hatáskört és azokat a jogokat, amely a jóvátételi bizottságokat megillette, a jövőben a szükség mértékéig, a létesítendő nemzetközi bankra ruházzák át. Ennek az átruházásnak módjait és időpontját albizottság állapítja meg, amelyben a magyar kormány részéről két, a jóvátételi bizottság részéről és a nemzetközi bank részéről egy-egy megbízott foglal helyet.

Az egyezmény az egyes aláírókra nézve akkor lép hatályba, amikor a ratifikációra

Hogyan rendezték a keleti jóvátételt?

A delegátusok mind elutaztak Hágából

Europa közvéleménye tizennyolc napon át Hága felé fordult és miután befejeződtek a hágai tárgyalások, világszerte a megkönnyebbülés hangjai hallatszanak. A hágai értekezlet a konferenciáknak abba a korszakába tartozik, amely

általános megegyezésre végezte munkáját

és javára szolgált az emberiség jólétének. Az angol sajtó egyhangú megkönnyebbüléssel veszi tudomásul, hogy a magyar jóvátétel körül létrejött megegyezéssel sikerült lezárni a háború pénzügyi és gazdasági likvidációjának nagyfotosságu fejezetét. A lap közli a Magyarország és a kisantant között létrejött egység részleteit és kiemeli, hogy angol pénzügyi körök igen fontosnak tartják, hogy Magyarország visszanyerte a korlátlan pénzügyi szuverénitását, egyszerűen megszabadult, a jóvátételek rendezetlenségének nyomasztó bizonytalanságától.

A Reiter iroda szerint Anglia az egyik magyar kártérítési alaphoz 1933-tól 1943-ig harmincezer fonttal, 1944-től 1966-ig tizennyolcezer fonttal, a második kártérítési alaphoz pedig évi 25.000 fonttal járul hozzá. Az agrár-alap 240 millió aranykoronát

tesz ki. Ennek az összegnek megállapításánál azokat az adatokat vették alapul, amelyeket a magyar kormány a hágai értekezlet elé terjesztett emlékirata foglal magában. Az alapba Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia, a külön követelések címén kapott összegekből 1944-től kezdve évente hat millió százezer aranykoronát fizet be. Franciaország, Nagybritannia, Olaszország, Portugalia, Japán és Belgium átengedik az alap javára azokat az összegeket, amelyek 1931 és 1943 között, a magyar jóvátételből nekik járnak.

Nagybritannia, Franciaország és Olaszország 1933 és 1943 között évente hatszázezer aranykoronát fizetnek az alapba. Ebből 40 százalék esik Franciaországra, 40 százalék Olaszországra és 20 százalék Angliára. Ezenkívül ugyanezek az államok 1944-től 1966-ig évente 2.280.000 aranykoronát fizetnek be ugyanebben az arányban. Az alapot négytagú bizottság igazgatja. Ebből egy tagot Magyarország nevez ki, hármat pedig a Népszövetség pénzügyi bizottsága, vagy pedig a három nagyhatalom (Franciaország, Anglia, Olaszország) által megjelölt bármely más szervezet. Az igazgatóbizottság pénzügyi albizottságot nevez ki.

vonatkozó okmányokat Párisban letétbe helyezik

A bolgár megegyezés

A Bulgáriával létrejött megegyezés főbb pontjai: A hitelező hatalmak lemondanak a bolgár jóvátételi fizetségek őket megillető részéről. Franciaország, Anglia és Olaszország lemondanak a megszállási költségekről. Bulgária kötelezi magát, hogy 36 év alatt évi 11 millió aranyfrankot fizet. A zár alá helyezett javak ügyében Románia

Bulgáriától 325 millió lejt követelt, a bulgárok viszont 85 milliót ajánlottak. A létrejött megegyezés szerint Bulgária 110 millió lejt fizet.

A hágai tárgyalások befejezése után, a delegátusok jórésze már elutazott Hágából. Néhányan a delegátusok közül a keddi napot még Hágában töltötték, hogy kipihenték az utolsó megerőltető tárgyalási nap emberfeletti munkáját.

Kihirdették a Házépítő Rt. építkezési terveire kiírt pályázat eredményét

Dungyerszki Lázár és Paquor Oszkár noviszádi építészek pályamunkáit találták a legjobbnak

A múlt esztendőben alakult noviszádi Házépítő Részvénytársaság hatalmas telekomplexumot vásárolt a tőzsde épületével szemben és pályázatot írt ki, a telken felépítésre kerülő hatalmas bérpalota tervezésére. A pályázat határideje január 15-én járt le és eddig a határnapig 29 pályázat érkezett a bírálóbizottság elé.

Tegnap este hirdette ki döntését a zsűri, a beérkezett pályamunkák minősítéséről. A bizottság úgy határozott, hogy a tizenöt ezer dináros első díjat nem adja ki, hanem egyesíti a tízezer dináros második díjjal és fele-fele részben

Dungyerszki Lázár, illetve Paquor Oszkár noviszádi építészeknek adja ki,

miután a két építész külön-külön benyújtott pályamunkáit találta a legjobbaknak. Az ötezer dináros harmadik díjat sem

adta ki a bizottság, hanem a pályadíj összegét hétezer dinárra emelte és fele-fele részben

Plavec M. noviszádi és Kovacevics Milovan zagrebi építészeknek adta ki.

A „Sztaklena—Kula“ és „Ovó“ jelű pályamunkákat a bizottság dicsérettel jutalmazta.

A bizottságban, a jugoszláv mérnöki kamara képviselőjében Schön Edo zagrebi egyetemi tanár, Tosics Dusan noviszádi építész és Váci István szuboticiai építész vettek részt, a Házépítő Rt. képviselőjében Schlichtholz Frigyes és Weisz Vilmos mérnökök, továbbá Riszter Ferenc és Rumpler Mihály.

A hatalmas, kétemeletes bérpalota építését a tavasszal megkezdik. A bérházban kisebb-nagyobb lakások és üzlethelyiségek épülnek.

Kihirdették az ítéletet a nisi kommunisták bűnperében

Hat vádlottat bizonyíték hiányában felmentett a bíróság

Beogradból jelentik: Az államvédelmi bíróság tegnap hirdette ki ítéletét, a kommunista üzelmekkel vádolt Marinkovics Milán és társai bűnperében.

A bíróság Marinkovics Milánt 15, Milovanovics Iliját 6, Tamovics Sztankot 16, Sztarkovics Dimitrijét 6, Dakics Szavkot 10, Sztamenovics Velimirt 2, Marinkovics Kosztát 5, Nedeljkovics Kosztantinát 2, Kolicics Riszkat 3, Féliks Milivojt 4, Márics Sztvetomirt 3, Tomasevics Zsivojint 3, Krsz-

tics Jovant 1 év 6 hónapi, Gyorgyevics Manojlot 1 évi börtönrre ítélte.

Márics Sztvetomir és Tomasevics Zsivojin kiskoru vádlottak, büntetésüket javítóintézetben töltik ki, Krtics Jovan és Gyorgyevics Manojlo büntetése szigorított börtön.

Bizonyítékok hiányában Sztujanovics, Gligorijevics, Cvetkovics, Krsztics, Ivánovics és Jovics vádlottakat a bíróság felmentette.

A miniszterelnökség megszervezéséről szóló törvény kiegészítése

Beogradból jelentik: Öfelsége a király, tegnap kelt kéziratával szentesítette, a miniszterelnökség megszervezéséről szóló 1929 május elsején kelt törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényt.

A módosított törvény szerint a miniszterelnökségnél legfeljebb három legfelsőbb felügyelő teljesíthet szolgálatot. A központi sajtóiroda személyzete öt referensből, ti-

zenkét lektorból és három szerkesztőből áll.

A legfelsőbb törvényhozó bizottság ülése

A legfelsőbb törvényhozó bizottság tegnap délután 4 órától este 8 óráig ülést tartott. Az értekezlet tárgysorozatán az élelmiszerek felügyeletéről szóló törvény szerepelt.

EDISON BELL PENKALA
képviselő

HIS MASTER'S VOICE, COLUMBIA
gramofónok

művész és
tánclemezek
Hosszu részletfizetésre

ALTERNO-RELAIS

NOVISAD • TELFFON 24-14, 24-87

A Noviszádon horgonyzó 1045 számú uszályról a vízbe esett és a Dunába fulladt az uszály kormányosa

Halálos végű baleset történt hétfőről keddre virradó éjjel a noviszádi dunai kikötőben

Súlyos kimenetelű baleset történt hétfőről keddre virradó éjjel a Bajor Lloyd 1045 számú uszályhajóján, amely ezidőszent Noviszádon horgonyoz. Az egyik szomszédos uszályon Horvát György tolnamegyei illetőségű kormányos teljesített szolgálatot. Miután Horvát öccse s még egynéhány tolnamegyei földije az 1045 számú uszályhajón tartózkodott,

Horvát György egyik barátja kíséretében az éjjeli órákban át akart menni az uszályra, amikor azonban rálépett egy összekötő deszkára, elesuszott s barátjával együtt a Dunába esett.

Valószínűnek látszik, hogy Horvát a hajókötélben akadt meg s nem tudott kiúszni a partra. Az uszályon levő hajósok azonnal a segítségére siettek, de már nem tudták kimenteni a szerencsétlen embert aki a vízbefulladt. Társa, aki szintén a vízbe esett, a nagy sötétség dacára egy kötélben kapaszkodott meg és megmenekült.

A szerencsétlenség színhelyén Nikolics Szima rendőrkapitány és Klucka György dr. városi tiszt orvos jelent meg. A hajósok hosszabb keresés után,

csak a hajnali órákban huzzták ki társuk holttestét.

A rendőrkapitány intézkedésére azonnal táviratilag értesítették Horvát György Tolnán lakó hozzátartozóit, akiktől még a tegnapi nap folyamán az az értesítés érkezett, hogy utban vannak Noviszád felé.

A szerencsétlen kormányos tragikus balesete nagy részvétet váltott ki a dunai hajósok körében.

Hirdetéseket

Reggeli Ujság részére

SVILOJEVON

TÓTH BÉLA vesz fel

Hogyan történik a 20 százalékos koronabónokkal való adófizetés

A pénzügyminiszterium végrehajtási utasítást bocsátott ki az adótartozások fedezésére vonatkozólag

Megírtuk a napokban, hogy öfelsége a királyi törvényt irt alá a koronabónoknak és a hadikárpótlásról szóló törvény 10-ik szakasza alapján ki nem fizetett elismervényeknek adófizetésre való felhasználásáról. A törvény értelmében a 20 százalékos koronabónokat

teljes összege erefőig bárki felhasználhatja az 1928-ik év végéig levő adóhátra léka kifizetésére.

A pénzügyminiszter most végrehajtási utasítást adott ki a koronabónók adófizetésre való felhasználásáról. A rendeket szövege a következő:

— Január 17-én lépett életbe a koronabónoknak és a hadikárpótlási ki nem fizetett elismervények adófizetésre való felhasználásáról szóló törvény. A törvény értelmében az adóhivatalok a 20 százalékos koronabónokat teljes értékükben elfogadják, az 1928-ik év végéig levő egyenes adó és állami pótdó kifizetésére.

Ugyancsak teljes értékükben elfogadják a koronabónokat a községi hatóságok is, melyeket a pénzügyminiszter az egyenes adók beszedésével megbízott.

Az adóhivatalok és községi hatóságok

csak olyan bónokat, illetve elismervényeket fogadnak el, amelyeket annak idején kibocsátottak. Nem fogadnak el olyan elismervényeket, melyeket a Hadikárpótlási törvény 11-ik szakasza értelmében adtak ki, hanem csak azokat, melyek ugyanazon törvény 10-ik szakasza értelmében bocsátottak ki.

A koronabónókkal és elismervényekkel

nemcsak azok a személyek fizethetik ki adótartozásukat, akiknek a nevére a koronabón szól, hanem más személyek is, akiknek ilyen koronabón, illetve elismervény a birtokukban van.

Egy bónóval, illetve elismervénnyel több személy is fizetheti adóhátrajékát.

A bónókon, illetve elismervényeken felüntetett és ki nem használt összeget, mely meghaladja az illető személy adótartozását,

az adóhivatalok nem térítik vissza.

A koronabónókkal, illetve elismervényekkel semmiesetre sem fizethető az 1929-ik évre vagy későbbi időpontra kivetett adó.

Mindazok, akik a koronabónokat, illetve elismervényeket az illetékes hatóságnak be-

terjesztik, kötelesek az elismervényen sajátkezűleg megjelölni nevüket, tartózkodási helyüket és az adóhátralék összegét. Olyan esetben, amikor a koronabón betérjesztője nem tud írni, az illető hatóság tisztviselője köteles helyette az adatokat leírni, két tanu jelenlétében.

A koronabónókkal és elismervényekkel

a régi adótartozások csak 60 napon belül fizethetők, attól az időponttól számítva, amikor a törvény életbelépett.

Ezen időponton túl sem koronabónokat, sem elismervényeket nem fogadnak el többé adófizetés gyanánt s ettől az időtől kezdve megszűnik az állam mindennemű kötelezettsége a koronabónókkal szemben.

A pénzügyminiszter felhívja mindazokat, akiknek 1928. év végéig még ki nem fizetett adóhátralékuk van, hogy a fenti határidő szem előtt tartásával mielőbb terjesszék be a koronabónokat és elismervényeket, azok pedig, akiknek nincs adótartozásuk, bocsássák azokat szabad alku alapján azoknak a rendelkezésére, akiknek 20 százalékos koronabón illetve elismervény birtokukban.

A vádtanács rendeletére ismét szakértőket küldtek ki a Fekete-féle szubotikai temetkezési egyesület könyveinek felülvizsgálására

A jövő hónapban kerül tárgyalásra a monstre pör

Szuboticáról jelentik: A szubotikai törvényszék vádtanácsa — mint a Reggeli Újság megírta — december 30-án utolsó ülésén foglalkozott Fekete Dénes és Társai az első szubotikai temetkezési egyesület vezetői ügyével. A temetkezési egyesület már évekkal ezelőtt válságba jutott, mert a vád szerint az egyesület vezetői bünyösen gazdálkodtak a tagok pénzével és több száz jóhiszemű embert megkárosítottak. A Fekete-féle temetkezési vállalat vezetői ellen főleg az volt a vád, hogy kórházi ápolókat és szegényházi betegeket irattak be az egyesületbe és harmincezer dináros segélyösszegeket vettek fel utánuk. A haldoklóknak az egyesületbe való beiratásával százezreket kerestek a vád szerint az első szubotikai temetkezési egyesület vezetői.

Az ügynek egyik érdekessége, hogy

hasonlóan nagyszabású bűnügy már évek óta nem volt a szubotikai törvényszéken.

Az ügyészség vádirata több száz vádpontból áll és 72 oldal terjedelmű.

Az ügynek negyven vádlottja van, köztük előkelő szubotikai polgárok és több mint 330 tanu idéztek be a főtárgyalásra.

A vádtanács a védők előterjesztésére rendelte Fekete Dénes és Társa ügyében

a vizsgálat kiegészítését, főként annak megállapítására, hogy a temetkezési egyesület vezetőségi tagjai közül kik felelősek az egyesület bűnös üzemlért és hogy a választmányi tagok résztvettek-e azokon az üléseken, amelyeken szabálytalan határozatokat hoztak és a vezetőségi tagok kedvezményezettinek soronkívül utaltak ki segélyt. A vádtanács annak kivizsgálását is elrendelte, hogy a vezetőségi tagok maguk hány embert irattak be az egyesületbe és mennyi után vettek fel pénzt.

Mint értesülünk Györgyevics Jovan, a szubotikai törvényszék vizsgálóbírája a vádtanács határozata alapján megkezdte a vizsgálat kiegészítését a monstre pörben és két könyvszakértőt, Mandics Nikolát, az első horvát takarékpénztár igazgatóját és Deljanics Dimitrije volt vasúti felügyelőt rendelte ki a temetkezési egyesület könyveinek felülvizsgálására. A szakértők vélemények betérjesztése után most már véglegesen befejeződik a vizsgálat az évek óta húzódó monstre pörben, amely minden valószínűség szerint februárban már tárgyalásra kerül a szubotikai törvényszéken.

— A Kék Madár szubotikai előadásai este fél kilenckor kezdődnek. Szuboticáról jelentik: A szubotikai Városi színház igazgatósága közli, hogy a Kék Madár előadásai nem nyolc órakor, hanem félkilencor kezdődnek.

Sulyos repülőszerencsétlenség Amerikában és Olaszországban

Los Angelesből jelentik: Egy Mexikóból jövő repülőgép

tizennégy utassal lezuhant,

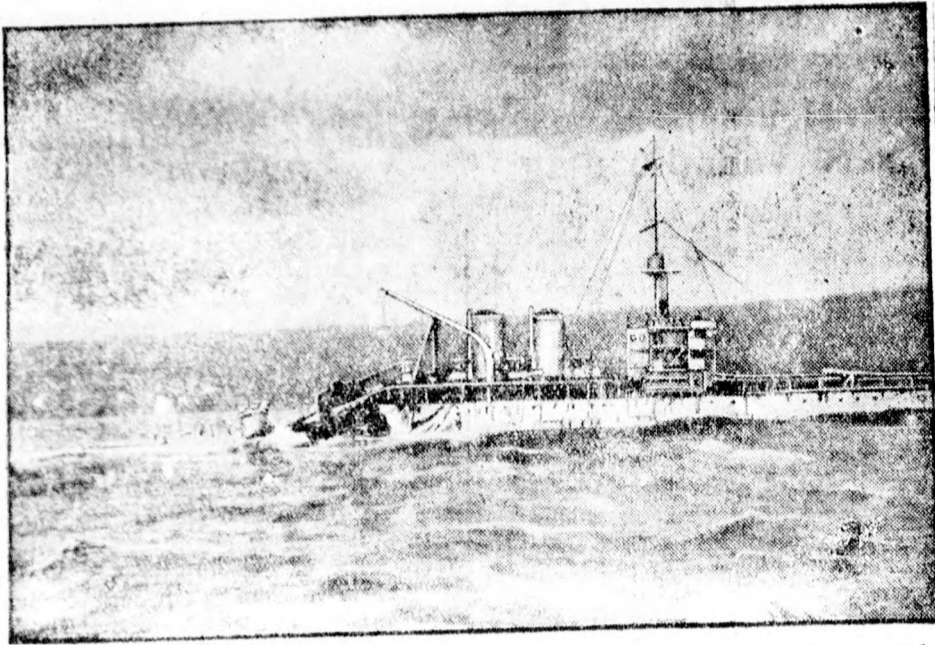
valamennyi utas meghalt. A szerencsétlenséget valószínűleg motorhiba okozta. A gép surolta a föld felületét, azután még mintegy száz métert haladt tovább, végül tüzet fogott és elégett.

Palm Beachből jelentik, hogy a floridai Airway egyik repülőgépe, a Bahama szigetéről jövet, leszállás közben lezuhant. A repülőgép 150 méter magasságból a Worth tóba esett, a pilóta és két gépész meghalt, két utas sulyosan megsebesült.

Desenzanóból érkezett jelentés szerint Dal Molin ismert olasz repülő, aki résztvett a Schneider kupáért folyó küzdelemben is, Savoya-Marchetti gépével ismeretlen okból a Garda tóba zuhant. A repülőtszít holttestét eddig még nem sikerült megtalálni.

— Két betörőt fogott el a szrbobráni csendőrség. A szrbobráni csendőrség letartóztatta Radonics Jovan pincért és Beszerményi Péter borbélyt és átadta őket a noviszádi törvényszéknek. Letartóztatásuk előzményei a következők: Ez év január 17. és 18. közötti éjszakán betörték Pavics Szlavko fűszerkereskedő üzletébe, felfeszítették a pénztárt és ellopták a benne talált 2000 dinárt. Pavics másnap reggel azonnal jelentette az esetet a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást. A csendőröknek feltűnt, hogy Radonics és Beszerményi, akik meglehetősen szegény emberek voltak, a szrbobráni kocsmákban nagy mulatozást rendeztek, ezzel magukra vonták a csendőrség gyanúját, amely letartóztatta őket. A község házában kihallgatták őket és mindketten beismerték a betörést. A község házában azzal védekeztek, hogy nem volt pénzüik elutazni.

A zátonyra futott francia cirkáló

Megirtuk, hogy az Edgar Quienet francia páncélos cirkáló az algiri partokon zátonyra futott. Fenti képünk, amely a New-york Times számára készült drótnélküli

fénykép, azt mutatja, hogy a cirkáló ketté tört és hátsó része már teljesen víz alá merült. A cirkáló legénységét csak nagynehezen sikerült megmenteni.

Manojlovics Tódor „Centrifugális táncos” című misztériuma telt házakat vonz Beogradban

A misztérium kétoldalu sikere: irodalmi és színpadi győzelem

Szombaton este adták elő a beográdi Nemzeti Színházban harmadszor Manojlovics Tódornak, a kiváló szerb írónak „Centrifugális táncos” című misztériumát, amelyet a kritika lelkesedéssel fogadott és amelyet a beográdi közönség is a legnagyobb szimpátiával üdvözölt. A misztériumok mindig magasabb kulturáltságú közönséget, magasabb kulturáltságú színészeket kívánnak, amely feltétel bizony a legnagyobb világvárosokban is alaposan megszűri az ilyen, ugynevezett irodalmi darabok nézőközönségét, nemcsak az alig negyedmillió Beogradban, amely most fejlődik előre zúgó erővel. De Manojlovics misztériuma kiállotta a teherpróbát egyrészt a beográdi kritika fogadta olyan megértéssel és örömmel, mint amilyenel már régen fogadott darabot, másrészt a közönség, amely immár harmadszor tölti meg zsúfoltság a Nemzeti Színház épületét. Pedig a beográdi kritika nagyon szűken mérí az elismerést, aminek bizonyítéka az, hogy legutóbb Nusics Branislávnak, a legtekintélyesebb szerb színpadi írónak legújabb színdarabját „rántotta le”, mindannak ellenére, hogy a közönség (a nagy tömeg) szimpátiával fogadta a színdarabot.

A Centrifugális táncos azok közül a színpadi művek közül való, amelyeket feltétlenül meg kell nézni a színpadon, de amelyeknél az otthon esendjében is le lehet ülni a könyv mellé és el lehet merülni a színdarab irodalmi szépségeiben. A Centrifugális táncos, aki különös és egyre vadabb keringéssel táncol az elérhetetlen nő körül, minél nagyobb lesz a vonzás, minél gyorsabb lesz ez a keringés, annál veszedelmesebb erővel lép fel az élet tragédiájának centrifugális ereje, amely előbb-utóbb törvényszerűen tépi el a hősnőtől a hőst. A háboru utáni idők exaltált emberei lépnek elének, a misztérium költészetében magasra emelve, idegekkel és egyben forrón keringő vérral, valóságban és egyben különös messzi misztikus távolságokkal. A háboru vérzivatarának centrifugális ereje az anyjától ugyanugy tépte el értelmetlenül és mégis az élet forró vad vérhullámának érthetőségével a két fiút, akik azóta „künn keringenek az étherben” és ugyan-

gyú tépi el most az élet különös, megmagyarázhatatlan centrifugális ereje szerelmesétől a hőst, aki repülőgépen zug el a végtelenbe, távozik messze szerelmesétől, hogy soha el ne távozhassék tőle. Mert akik elhagynak bennünket, azok nem hagynak el egyszerre, ez a távozás örök és mi érezzük, hogy tölünk kiindulva indultak el és futnak-futnak örökké és mégis elvághatatlanul. A leány aki álmokat hajszol, így éri el a valóságban az álmait, így éri el, mert elveszti valóságban a hőst, hogy az mindörökké annál fájdalmasabb erővel maradjon meg benne.

Már maga a Centrifugális táncos elgondolása végtelenül finom és ezek a végtelen finomságok a kisebb jelenetekben is végigvonnak a misztériumon. Ez a színdarab nagy kulturát kíván a színészekről, nagy elmélyedést sok tanulást és feltétlen megértést. Száz százalékban ezt csak az anya szerepét játszó Vrbanić asszony tudja visszaadni, a többi színész időnként csak megközelíti a költő elgondolását, de közvetlen, forró és egybeforrasztó kontaktusba nem tud lépni vele. Talán Piscator színészei, vagy talán a hudozsasztveniek tudnák az apróbb finomságok mérhetetlenjeit érzékeltetőbbé tenni. Másoldalról ezt kellene eszelekednie a rendezőnek, aki csak a negyedik felvonásban tudott egészen közel simulni a szerző elgondolásához. Nagy kár, hogy a rendező nem használta fel a legutóbbi színházi esztendők rendezői tapasztalatainak expresszionista elemeit, mert ezekkel sokkal közelebb juthatott volna a darab lényegéhez, mint a környezet vizuális és sokszor megdöbbentően mindennapi (harmadik felvonás) ábrázolásával. A negyedik felvonásban, ahol a pilóta markáns, nagyszerű alakja egybeforr a végtelen levegővel és ebben a hajnali frissességben és végtelen elmélyedésben emelkedik fel idegesen mérhetetlen magasságokba Vrbanić színész alakja; ez az egyetlen, amivel a rendező megfogja a nézőt, ez az egyetlen érintkezési pont, ahol a rendező közvetlen összeköttetésbe kerül színészekkel és szerzővel.

Manojlovics Tódor misztériuma egészen bizonyosan a nagy európai színpadokra is

bevonul. Ez a misztérium nem lesz kasszasiker, az bizonyos, de nem is fog elhervadni máról-holnapra, mint ahogy elhervadnak a kasszasikerű színdarabok. Manojlovics misztériuma irodalmi szempontból is művészi alkotás, nyelvezte tiszta és finom költői nyelvi, válogatott, nagyszerű, pazar szavak, finoman kiesíszolt mondatok és sok helyen a költemény szárnyaló, varázslatos ereje. Mint értesülünk, a legközelebbi napokban már nyomdába is kerül Manojlovics Tódor könyve és bizonyos, hogy a misztérium könyvsikere párhuzamosan fog haladni a nagy színpadi sikerrel, amelyre rég nem volt példa Beograd színházi életében. Zsangor.

Békés uton intézték el a novivrbaszi villanytelep és a község közötti differenciákat

Novivrbász, január 21. Jelentette már a Reggeli Ujság, hogy a novivrbaszi villanyközpont a község és maga között fennálló árdifferenciák áthidalására ajánlatot tett, amelyet tegnapi számunkban részletesen ismertettünk. Novivrbász község tanácsa három bizottságot küldött ki a gyárral folyamatban levő tárgyalások végleges likvidálására és hétfőn a község tanács rendkívüli közgyűlésén Trumpf Péter bizottsági tag a község tanács elé terjesztette a központ ajánlatát és annak minden egyes pontját külön is ismertette.

A közgyűlésről a következőket jelenté tudósítónk:

A közgyűlést 2 órakor nyitotta meg Hilken Keresztély községi bíró és néhány jelentéktelenebb pont letárgyalása után átlétek a villanytelep tulajdonosainak, a cukorgyárnak az ajánlatára.

Miután Trumpf Péter árambizottsági tag részletesen ismertette a gyár ajánlatát, több tag szolt még hozzá a fontos tárgyhöz és a képviselő testület pontosan áttanulmányozta az ajánlat minden egyes pontját.

Hilken Keresztély bíró végül is névszerinti szavazást rendelt el és a képviselő testület egyhanguan elfogadta az ajánlatot, melyet indítvány alakjában Stötzer Károly képviselőtestületi tag terjesztett be.

A meg egyezés tehát a vitás kérdések minden pontján létre jött.

Ezen meg egyezés értelmében az áram magánfogyasztók számára ez év január elsejétől 7 és fél dinárba kerül. Az ipari áram árát a fogyasztás nagysága szerint 4—2.80 dinárban állapították meg. A község az utcák, hivatalok, hivatalnok lakások, iskolák világításánál fogyasztott áramért 5 dinárt fizet. Az árak kilóváttonként értendők. Továbbá kötelezi magát a cukorgyár, hogy a község új negyedeiben, melyek az utóbbi időben gombamódra nőttek ki a földből, megépíti a hálózatot és a főceca világítását új alapokra fekteti.

A főceca világítását oly képpen javítják meg, hogy a lámpásokat a járda fölé a házakra szerelik fel, ami által a főceca járdája egész éjjel nappali világításban lesz.

A község tanács továbbá elhatározta, hogy az árambizottság tagjainak, névszerint Annaring János, Trumpf Péter és Geyer Henrik, valamint Schwarz Jenő cukorgyári vezérigazgatónak, akinek a meg egyezés létrejötté nagyrészt köszönhető, jegyzőkönyvi köszönetét fejezi ki.

A gyár ezen egyezményt csak Novivrbással kötötte meg, míg a másik két fogyasztó község, Sztarivrbással és Kulával egyelőre tovább folytatja a tárgyalásokat, remélhető azonban, hogy a két községnek is sikerül majd megállapodnia a cukorgyárral.

**FIZESSEN ELŐ
A REGGELI UJSÁGRA**

Felmetszették egy feketicsi földbirtokos hasát

Egy garázda verekedő súlyos bűnhődése

Feketicsről jelentik: Véres szenzáció tartja izgalomban Feketics békés polgárságát. A község szélén levő Pécsi-féle vendéglőben szombaton éjjel nagyobb társaság borozgatott. Az egyik asztalnál Papp Lajos, 27 éves földbirtokos ült, aki arról híres a községben, hogy mindenkibe beleköt.

Mint máskor is, úgy ez alkalommal is vitába kezdett a szomszéd asztalnál ülőkkel, elvette boros üvegüket, majd az asztal alá dobta és nem hagyott nekik nyugtot. Az asztalnál ülő Harangozó Lajos felszólította, hagyjon nekik békét, mire

Papp szónéklül arculütötte Harangozó Lajost.

E súlyos incidens után Harangozó dulakodni kezdett támadójával. A dulakodás folyamán Papp bicskát rántott, Harangozó Lajos azonban megelőzte és kétszer mellbe szurta ellenfelét, a harmadszori szurásra pedig

felmetszte hasát, úgy hogy a szerezésénél ember beleit kifordultak

és hashártyája is megsérült.

E rémes cselekedet után a berugottak magukhoz tértek, Papp beleit kezében tartva hazafelé vánszorgott, de alig néhány lépés után összesett és elvesztette eszméletét. A súlyosan sebesült embert Dujmovics Ante dr. községi orvos részésetette első segélyben, aki visszahelyezte a beleket és a sebet bevarrta.

Másnap reggel dr. Náray Gyula feketicsi sebészorvost hívták a súlyosan sebesült Papphoz. Az orvos újból megnyitotta a bevarrt sebet és tetanusz oltás után ismét bevarrta. A súlyosan sebesült Papp életbenmaradását csakis erős szervezetének köszönheti. A támadót, akinek Cser Sándor segédkezett a verekedésben,

társával együtt letartóztatták.

A rendőrségen mindketten kijelentették, hogy a történetekre egyáltalában nem emlékeznek, mert részegek voltak. A csendőrség a szuboticiai ügyészségre szállította a véres verekedés tetteseit.

Huszonöt napja nincs hír a podgoricai kereskedelmi kamara elnökéről

Skijovics elnök Albánián át olaszországi utra indult és elutazása óta nem adott hirt magáról

Szarajevoból jelentik: Skijovics Micsó a podgoricai kereskedelmi kamara elnöke huszonöt nappal ezelőtt Albánián át Olaszországba utazott.

Skijovics a mai napig nem tért vissza külföldi útjáról és hollétéről

semmit sem tudnak.

A hatóságok most a külügyminisztériumhoz fordultak azzal a kéréssel, hogy az albániai illetve olaszországi konzulátus útján kérjenek felvilágosítást Skijovics Micsó hollétéről.

**Legrégibb
fűző, keztyű, harisnya és bőrkezttyű
különlegességek szaküzlete**

FISCHER J. és FIA

NOVISAD, KRALJA PETRA 23. — Telefon 23-64.

A Reggeli Ujság Beogradban

minden ujságárusnál
és a vasutállomáson is kapható

4736

Megnyilt a
Müncheni söröző

(a főterem)

reggeliző és étterem

Apauni sör — Salaxia borok

Mérsékelt árak!

296

Szuvajdzsics Sándor szuboticiai pénzügyi tanácsnok Beogradba utazott, hogy kisürgesse a helyi pénztarifa módosításának jóváhagyását

Szuboticiáról jelentik: Szubotica város vezetősége — mint a Reggeli Ujság megírta — elhatározta, hogy a tömegesen beérkezett panaszok orvoslásául módosítja a piaci helypénz tarifát, illetőleg lényegesen csökkenteni annak egyes tételeit, mivel az új tarifa a közhasználatban nem vált be. A város vezetősége a módosított tarifát jóváhagyás végett felterjesztette a minisztériumnak, miután azonban a tarifa módosításáig a sérelmezett tarifa szerint szedik a piaci helypénzeket, a város javaslatának jóváhagyása igen sürgős. A város vezetőségének megbízásából ezért Szuvajdzsics Sándor pénzügyi tanácsnok kedden reggel Beogradba utazott, ahol a város több ügyében eljár a pénzügy és belügyminisztériumoknál.

Nagy ovációval fogadták Bécsben, a Hágából hazatérő Schober kancellárt

Tegnap este fél tíz órakor a bécsi rádió, a helyszínről közvetítette a hágai konferenciáról visszaérkező Schober szövetségi kancellár fogadtatását.

Az óriási tömeg lelkes ünneplésben részesítette Schobert, aki beszédében kiemelte, hogy a hágai tárgyalások eredményeképpen Ausztria teljesen felszabadult a jóvátételi kötelezettségek alól.

A kancellár beszéde végén általános derűtség közepette megköszönte Bécs lakosságának, hogy távolléte alatt „semmit sem történt”.

Tegnap délben az összes középeurópai rádióállomások György angol király és a tengerészeti leszerelési konferencia résztvevőinek beszédeit közvetítették

Noviszádon is kitűnően hallották a rádióamatőrök a történelmi nevezetességű londoni leadást

A rádió hallgatóknak tegnap délben szenzációs eseményen volt részük: pontban délután 12 óra 5 perckor

György angol király, a nemzetközi tengerészeti konferencia megnyitó ülése keretében, szótartot intézett a mikrofonon át a világ népeihez, a világbéke mellett.

A nemzetközi tengerészeti konferencia megnyitójának lefolyását a londoni lordok házából közvetítették csaknem az összes felvevő állomásokkal. Középeurópában a berlini, a vele összeköttetésben álló német állomások, a budapesti, bécsi és beogradai leadóállomások közvetítették a rádióhallgatókkal és a 3000 kilométernyi távolságból történt leadás

kisebb üzemzavaroktól eltekintve, kitűnően sikerült.

A leadás, amelyet Noviszádon is kitűnően hallották, György angol király beszéde dével kezdődött.

Az angol uralkodó nyugodtan, megfontoltan, minden szót erősen hangsúlyozva beszélt és kellemes, mély hangja, amelyet közel százmillió ember hallgatott, rendkívül e-

A leszerelési konferencia megnyitó ülése

Az angol király beszéde elején üdvözölte a megjelent delegátusokat, majd a konferencia célját abban jelölte meg, hogy

a tengeri fegyverkezések korlátozásával, új háború lehetőségét akarják megszüntetni.

Az 1922. évben megtartott washingtoni értekezletről megemlékezve hangoztatta, hogy az csak a kezdeti lépéseket tette meg. Nagyobb sikert azért nem ért el, mert a nemzetek érdekei különbözőek. Ha azt akarjuk, hogy a kezdeményezés sikerre vezessen,

minden résztvevőnek áldozatot kell hozni.

Csak így lehet az akadályokat, amelyek a kultúra haladásának még útjában állnak, legyőzni.

A megnyitó ülés további folyamán MacDonald miniszterelnököt választották meg a konferencia elnökévé. MacDonald elfogadta a megválasztást és megígérte, hogy minden tőle telhetőt megtesz, a konferencia sikere érdekében. Megköszönte az elnökké választást és rámutatott azokra a problémákra, amelyek egyrészt a népek biztonságának megővéséből, másrészt a pénzügyi terhek viseléséből származnak.

A nehézség abbal áll — mondotta —, hogy

nincs meg a bizalom szükséges foka, az egyes nemzetek között.

MacDonald ezután ismertette azokat az akciókat, amelyek eddig a biztonsági és le-

rős benyomást tett a konferencia tagjaira.

A beszéd elhangzása után, az angol udvari szokások szerint nem hangzott fel éljenzés és a konferencia tagjai nagy megindultsággal, néma esendbe merültek a beszéd elhangzása után,

amelyet a konferencia francia tolmácsa francia nyelvre fordított le.

A király után Ramsay MacDonald angol miniszterelnök szólalt fel, aki közel 15 percig tartó beszédében a konferencia jelentőségét méltatta. Az angol miniszterelnök kezdetben lassan és vontatottan beszélt, később azonban belemelegedett és a híres szocialista szónok heves temperamentumával valószínűleg magával ragadta az előkelő és méltóságos nyugalma előkelőségeket. MacDonald beszédét is francia nyelven tolmácsolták.

Az angol miniszterelnök után Stimpson amerikai államtitkár tartott hatalmas beszédet, utána Ausztrália és Kanada delegátusa szólalt fel, majd Tardieu francia miniszterelnök tartotta meg beszédét a világbéke és a leszerelés érdekében. Tardieu után India delegátusa és az ir szabad állam delegátusa beszélt, utána Grandi olasz külügyi államtitkár angol nyelven szólalt fel.

szerelesei kérdés megoldására történtek. Egyelőre nem találtak teljes garanciákat a népek biztonságának megővésére. A konferencia tanácskozásait nagyban előmozdítaná, ha minden kérdést 3 alapvető szempontból vizsgálnának meg: először, hogy minden ország flottaszükséglete földrajzi helyzetétől és kiterjedésétől függ, másodsorban, hogy technikai szempontból külön tárgyalják a tengeri, szárazföldi és légi haderők kérdését és harmadszor, hogy kategorizálják a leszerelés problémáit azonban anélkül, hogy megfelelkezzenek arról, hogy gyakorlatilag a háromféle haderő kérdése szoros összefüggésben áll egymással.

MacDonald ezután így folytatta: Természetesen mindenekelőtt

a nemzetek biztonságát kell tekintetbe venni

és az értekezlet célja nem is lehet az, hogy csökkentse ezt a nemzeti biztonságot. Ez mindenesetre hatalmas haladást jelentene, a békehez vezető uton.

MacDonald után Stimson amerikai külügyi államtitkár emelkedett szólásra. A londoni értekezlet — mondotta — nem jelenthet végleges lépést és a tárgyalások legközelebbi célja, hogy a jelenlegi adottságok mellett eredményt érjenek el, amelyet azután az idők folyamán a nemzetek szükségleteinek figyelembevételével ki kell építeni és meg kell javítani. Az amerikai delegáció a maga részéről minden lehetőt megtesz, a londoni értekezlet sikere érdekében.

Tardieu francia miniszterelnök hangoztatta a probléma nehézségeit és a maga részéről

esatlakozott MacDonaldnak ahhoz a javaslatához, hogy állapítsák meg külön-külön valamennyi tengeri hatalom szükségletét és ezután igyekezzenek ezeket egymással összehangba hozni.

Tardieu megemlítette a hágai konferencia eredményeit is, amelyet a béke egy másik frontján kivívott győzelemnek nevezett.

Grandi először köszönetet mondott a királynak nagyszabású üdvözlő beszédeért és az angol nemzetnek az olasz delegáció szívélyes fogadtatásáért. Ő a maga részéről is azon fog lenni, hogy a konferencia sikerrel fejeződjék be. A leszerelés és a béke kérdése egymástól elválaszthatatlan fogalmak. Mussolini politikájának vezérelve: a világbéke. Ehhez azonban elsősorban a nemzetek közötti megértésre van szükség. A fegyverkezést a minimumra kell redukálni, mert különben a konferenciának nem lesz meg a kívánt eredménye. Az egész világ szeme most a londoni konferencia felé fordul. A Londonban összegyűlt öt nemzet képviselőjének kell elsősorban jó példával előljárni, ha azt akarják, hogy a világ bizalma felénk forduljon.

Grandi után a japán delegátus szólalt fel, aki közel tíz percig japán nyelven beszélt, majd Újzéländ és Délafrika delegátusai szólaltak fel s ezzel a tengeri leszerelési konferencia megnyitó ülése véget ért.

A londoni leadás a legmodernebb technikai eszközök igénybevételével történt. A lordok házában hatalmas erősítő készüléket szereltek fel és külön kábeleket fektettek le a leadás tökéletesítése céljából.

Az angol király előtt színezüst mikrofonon állott, az angol ötvösművészet remeke, amelyet kizárólag a király használt.

A többi szónokok részére a szónoki emelvényen külön mikrofonokat állítottak fel.

Az előre megállapított program szerint a király beszéde öt percig tartott, MacDonald miniszterelnöké tizenöt percig, a többi delegátusok átlag tíz percig, a dominiumok képviselői pedig öt percig beszéltek.

A rendkívül érdekes és történelmi jelentőségű leadás délután negyed 3 órakor ért véget.

Mint Newyorkból jelentik, az angol király tegnapi beszédét

150 amerikai felvevő állomás vette fel.

A közvetítés newyorki időszámítás szerint reggel 6 órakor történt.

— A szuboticaí bunyevác jótékony nőegylet mulatsága. Szuboticaírol jelentik: A szuboticaí bunyevác jótékony nőegylet vasárnap, január 26-án a Városi színház nagyszabású tánemulatságot rendez. Külön meg hívókat nem boesátanak ki és a közönséget ezuton hívják meg. A tiszta jövedelmet a szegény gyermekek felruházására fordítják.

**APOLLOBAN
mától kezdve
5 napig!**

Gróf Monte Cristo

Dumas Aleksander monumentális műve 17 felvonásban
Naponta 2 előadás! 3 órás előadások!
Mérsékeltlen felemelt helyárak!

HIREK

1930. január 22. Szerda

Romai katolikus: Vince. Protestáns: Artur. Görög-keleti (január 9) Polijekto. A nap kel 7 óra 7 percek, nyugszik 16 óra 35 percek. A hold kel 1 óra 8 percek, nyugszik 11 óra 19 percek.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Tulnyomóan derült idő az egész országban, éjjeli fagygal és reggeli köddel. A tengermelléken mérsékelt hőmérséklet. Noviszádon éjjeli fagy, reggel ködös, nappal derült idő. A hőmérséklet mínusz 7 és plusz 6 fok között fog váltakozni.

— **Dunjics Radoszlav bán Szuboticán.** Dunjics Radoszlav bán hétfőn Szuboticán járt, amely alkalommal meglátogatta Osztojics Szelimir polgármestert. A bán tegnap reggel érkezett vissza Noviszádra.

— **Kinevezések a noviszádi városi közigazgatásban és a rendőrségnél.** Borota Branislav dr. polgármester kafei Szevan petrovaradini városi tisztviselőt műszaki hivatalnokká nevezték ki a városi mérnöki hivatalhoz, Veszeinovics Zsarkót tisztviselőnek a városi fogyasztási hivatalhoz. Makszics Mita városi rendőrt, aki lemondott állásáról, a városi hivatal telefonközpontjához osztották be. Ugyancsak lemondott állásáról Csuresics Milan és Gyorgyevics Mita városi rendőr. Csalenics Milán, Petrovics Zsarkót és Kovács Franjót próbaidős rendőröké, Gajicki Lázárt és Petrov Györgyét II. oszt. rendőröké nevezték ki.

— **A szuboticei városi közigazgatási bizottság ülése.** Szuboticáról jelentik: A városi közigazgatási bizottság tegnap Osztojics Szelimir polgármester elnökletével ülést tartott amelyen sorshuzás útján öt tagot jelöltek ki a bizottságra. Legközelebbi ülését január 23-án tartja a bizottság, amikor is a Szuboticián építendő vámpalota céljára szükséges telek kisajátítási tárgyalást tartják meg. A vámpalotát a teherpályaudvar mögötti téren építik fel.

— **Bankett a mol. gör. keleti plébános tiszteletére.** Popovics Szevan mol. g. keleti plébános urat, a hitélet és társadalmi munkálkodás terén kifejtett érdemeinek elismerésül Csirics Irinej noviszádi püspök kiöntötte és a piros cingulus viselésére följogosította. A derék püspós tiszteletére, aki Mol község szülötte — Molon a kasznó vezetésére igen sikertű bankettet rendezett, amelyen nagyszámúban jelentek meg tisztelői felekezeti különbség nélkül. A banketton számtalan felköszöntő hangzott el és a kedélyes összejövetel derült hangulatban a hajnali órákig tartott.

— **Aranylakodalom.** Rebstock József kulai kőművesmester és neje, szül. Porth Margit a múlt vasárnap ünnepelték aranylakodalomukat. A 8 órai kismise után Raile Károly plébános megáldotta a jubiléumokat és szép beszédben üdvözölte őket a hívek lelki épülésére.

— **A népegyetem előadása.** A noviszádi népegyetem szerdán este hat órakor tartandó előadásán dr. Csirics Irinej bácskai gör. keleti püspök fog előadást tartani: Az Isten az emberek elképzelésében, címmel.

— **A szuboticei francia klub felhívása** tagjaihoz. Szuboticáról jelentik: A szuboticei francia klub vezetősége felhívja tagjait, hogy jelentkezzenek a belépőjegyek átvétele végett.

— **Tanítóképzés Feketicsen.** A Csaba Imre áthelyezése folytán megüresedett állásra, Basaraba Emiliját nevezték ki állami tanítónőnek Feketicsen.

— **Halálozás.** Steiger Frigyes nyug. kereskedelmi iskolai tanár hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. Az elhunytban Steiger — Kazal Béla noviszádi mérnök édesatyját gyászolja.

— **A sztaribecseji jótékony szerb nőegylet műsoros estje.** Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji jótékony szerb nőegylet nívós számokból álló műsoros estet rendezett vasárnap a Centrál szálló színházi termében nagyszámú közönség jelenlétében. Az előadást dr. Popovics Milan énekszámait nyitotta meg, dr. Mócsné művészi zongora kísérete mellett. Ezután dr. Adamovicsné Verdi „Aida” című operájából énekelt részletet nagy tetszés mellett. Dr. Mócsné zongoraszámokat adott elő hatalmas sikerrel. Kremmer Charlotte és Radoszavljevics Hilda rokokó tánc óriási sikert aratott. Nagyon tetszett az alig 8–10 éves kis orosz leánykának Maruszának orosz táncszáma. Konjovics: „Aman djevojko” című szerzeményét dr. Adamovicsné énekelte el igazi művészi készséggel. A műsor utolsó száma Radoszavljevics Hilda és Kremmer Charlotte groteszk tánc volt, amelyet mint a többi számokat is, meg kellett ismételni. Az előadás után reggelig tartó tánc következett.

— **Aranylakodalom.** Novivrbászon e héten tartotta meg Bayer Fülöp feleségével, szül. Ephardt Katalinnal aranylakodalomát. Az ünnepelőpart sokan keresték fel szerenese kívánataikkal.

— **Szvecsár Feketicsen.** Feketicsről jelentik: Zavisics Milan, Feketics község közszeregetnek örvendő jegyzője hétfőn tartotta házivédtszent ünnepét. Ez alkalommal tisztviselőtársai és a polgárok közül számosan keresték fel, hogy szerenese kívánataikat fejazzék ki a jegyzőnek.

— **Műkedvető előadást** rendeznek a vrbászi elemi iskolák. A vrbászi elemi iskolák a Szent Száva ünnepét egy gyermekmulatság megrendezésével ülik meg. Az ünnepélyen elő fognak adni néhány mesejátékot és szavlatot.

— **A vrbászi lovaregylet bálja.** A vrbászi lovaregylet ez évi bálját január hó 25-én tartja meg a Greifenstein-szálló helyiségeiben. A vrbászi község nagy megértéssel támogatja a lovasok törekvéseit és a bál sikere így biztosítva látszik.

— **Népköri bál.** A kulai Népkör folyó hó 23-án, csütörtökön este tartja szokásos farsangi bálját az Endlein-féle vendéglőben.

— **Adományok a novivrbászi tűzoltóegyletnek.** A novivrbászi tűzoltóegylet legutóbbi bálján a bál egyes résztvevői felajánlásokban összesen ötezer dinárt adományoztak a tűzoltóságnak, mely ezt az összeget is a motórfeeszkendő beszerzésére fogja fordítani.

— **Új rendőrőrmester.** A szentai főszolgabíró, az adai rendőrség őrmesterévé nevezte ki Popov Bogoljubot, aki hosszabb ideig volt Mol-Obornjacson rendőrvezető. A mol-obornjacsi rendőrség élére ideiglenesen Kalenics Gyuro mol. rendőr került.

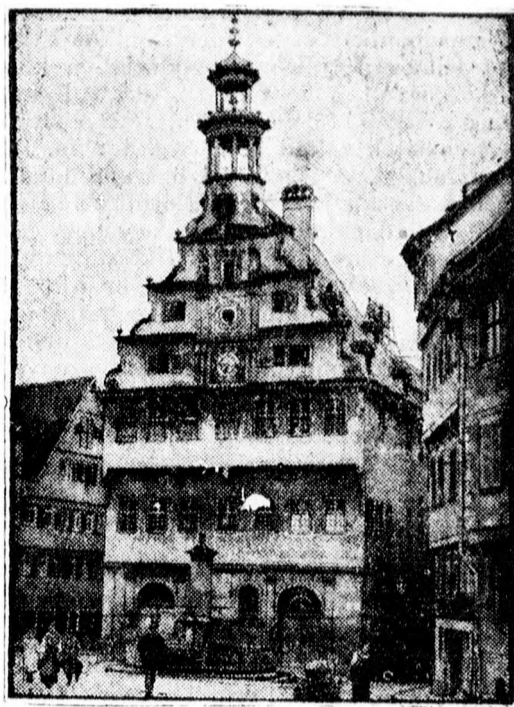
— **A szuboticei fűszerkereskedők társasvacsorája.** Szuboticáról jelentik: A szuboticei fűszerkereskedők egyesülete február elsején esti kilenc órai kezdettel a Lloyd összes termeiben társasvacsorát rendez.

RUFF cacao izletes és garantált tiszta

— **Megölte a felrobbant mozsár.** Kuláról jelentik: Vasárnap ünnepelték a pravoszlávok Vízkereszt ünnepét. Persze, ez nem mulhatik mozsarazás nélkül. Bogojevac Nenad volt rendőr, szintén segédkezett a töltések-nél, de vesztére, mert az egyik mozsár, tul-keményen lévén gyugaszolva, felrobbant és szétroncsolta a szerenésetlen ember fejét, aki a helyszínen kiszenvedett. Özvegvet és több árva hagyott hátra.

— **Meghalt Szarajevó legöregebb embere.** Tegnap halt meg Szarajevóban Bozsics Nikola papuesosmester 110 éves korában. Az cinunyt élete utolsó percéig a legjobb egészségnek örvendett s halála végelgyengülés következtében lépett fel.

Ötszáz éves városháza

A württembergi Esslingen város 500 éves városházát mutatja a fenti képünk.

— **Reaktiválják Mázics Andrija és Ivkovics Ivandékics Lázár volt szuboticei rendőrkapitányokat.** Szuboticáról jelentik: Szubotica város vezetősége elhatározta, hogy az iparhatóságokhoz, amely a rendőrség hatásköréből a közigazgatáshoz került, nem vesz fel új tisztviselőket, hanem berendeli szolgálatra Mázics Andrija rendőrkapitányt, a rendőrség büntető osztályának volt vezetőjét és Ivkovics Ivandékics Lázár volt rendőrkapitányt. Mázics Andrija első osztályú és Ivandékics Lázár második osztályú rendőrkapitányokat a belügyminisztérium egy évvel ezelőtt bocsátotta el állásukból, a kapitányok azonban az elbocsátási végzés ellen felebbezték az államtanácsokhoz. A város mindkét kapitányt teljes fizetést utalt ki, míg felebbezésük ügyében nem lesz döntés. A város vezetősége most azon az állásponton van, hogy igénybeveszi a két rendőrkapitány munkáját, mert azoknak jár a teljes fizetésük. Osztojics polgármester hétfőn délután behívást kézbesített a két rendőrkapitányt, akik kedden jelentek meg a polgármester előtt. Osztojics polgármester Tikvinszki Szevan, volt helyettes főkapitány vezetése alatt álló ipari osztályhoz osztotta be a rendőrkapitányokat, mivel az ipari osztály hatáskörét annyira kiterjesztették, hogy a folyamatos munka végzéséhez több tisztviselőre van szükség.

— **Gyalogszerrel és lóháton üldöztek egy betörőt a vrbászi földeken.** Szombaton délelőtt Micics Szvetozár sztárvrbászi lakos feltörte Géhl György vrbászi méhészt gyűjtőházát, hogy onnan mézet lopjon. A betörőt megzavarta egy arra haladó munkás és mikor a földek felé látta menekülni, jelentést tett az esetről egy a közelben tartozkodó rendőrnek, aki azonnal a menekülő betörő után eredt. Mintegy két óra hosszat követte a kötelességtudó rendőr a szalmakazlak és elhagyott tanyák között bujkáló betörőt, majd mikor látta, hogy gyalogszerrel nem éri utól, egy tanyáról lovat kölcsönzött magának és egy béressel most már lóháton vágatott a betörő után. A kulai uton elhaladó kocsi és autók utasai ijedten nézték a földeken, árkon-bokron át vágató rendőrt és a kétségbeesetten futó betörő érdekes versenyfutását, melynek végül is a betörő legyőzésével ellentét végződnie. Kovács rendőr bekísérte az elfogott betörőt a rendőrségre és a csendőrség, amely még délután átvette a poruljárt méztolvajt, hétfőn átadta a kulai járásbírósnak.

— **Pályázat vegyész-mérnöki állásra.** A noviszádi légügyek parancsnoksága pályázatot irt ki egy vegyész-mérnöki állásra. A pályázatokat február 15-ig kell beadni.

— Amikor a temetőbe kísért „halott“ megszalasztja a gyászoló községet. Az amerikai Quacretaróból jelentik, hogy egy temetés során a gyászoló közönség között hatalmas pánik tört ki, mert amikor a koporsót lebocsájtották a sírgödörbe, a koporsó fedele levált s a „halott“, aki voltaképpen csak tetszhalott volt, kimászott a sírgödörből és lélekszakadva rohant a temető kijáratára felé. A gyászoló közönség rémült kiáltásokkal szaladt szét a halottnak vélt ember elől és menekülés közben egymást gázolta le. A zűrzavart növelte az a körülmény, hogy a sírkerezesek és síremlékek sorai között az emberek nem tudtak előbbre jutni és így azok, akiket a síremlékekhez szorítottak, többé-kevébbé súlyos sérüléseket szenvedtek.

— Taffe József bűnügye a semmitőszék előtt. Emlékezetes még az a feltűnést keltő lopás, amely két évvel ezelőtt a szombor-noviszádi személyvonat postakocsijában történt, amely alkalommal a postakocsiból 900 ezer dinár tűnt el. A rendőrség már a lopást követő napon letartóztatta Taffe József volt postai alkalmazottat, aki csak a pénz egy részét mulatta el, míg a többit hiánytalanul megtalálták nála. Tafféval együtt két bűntársa is rendőrkézkre került, akik segédkeztek a lopásban. A noviszádi törvényszék annak idején hat évi börtönrre ítélte Taffét és az elsőfoku bíróság ítéletét a fellebbviteli bíróság is jóváhagyta. A napokban a noviszádi semmitőszék foglalkozik harmadfokon Taffe József bűnügyével.

— Anyakönyvi kimutatás folyó évi január 13—20. napjáig. Születés bejelentett összesen nyolc és pedig három fiú és öt leány. Házasságot kötött összesen három pár és pedig: Horváth Pál kereskedő segéd és özv. Bajn Emilné szül. Reich Mária, Percsics Milan repülőfőhadnagy, Beograd és Ilisics Danica, Noviszád. Damjanovics Gyuro vasutas és Sárkány Mária Noviszád. Elhalozás bejelentett összesen tíz esetben és pedig: Sztankovics Mita földművelő, 72 éves, Noviszád, özv. Weinberger Adolfné, szül. Fillinger Berta háztartás, 64 éves, Noviszád, Jovanovics Budiszláv tanuló, 11 éves, Noviszád, Molnár Nikola kereskedősegéd, 20 éves, Noviszád, özv. Kohn Morné szül. Pollák Rozália háztartás, 38 éves, Noviszád, Hochárovič Nikola földművelő, 58 éves, Szuszak, özv. Szujics Pantáné szül. Jovanovics Jovanka háztartás, 32 éves, Noviszád, Roszics utónevét nem kapott leánygyermek, 3 óra, Noviszád, Nikolic Petar joghallgató, 23 éves, Pancsevo, Pájics Nada 2 hónapos Noviszád.

— Egy évi börtönrre ítélték a sztaribeeseji villanyközpont sikkasztó pénztárosát. A noviszádi törvényszék büntetést nácsa tegnap vonta felelőségre Szentomaski Ivánt, a sztaribeeseji villanyközpont pénztárosát, akit az ügyészség azzal vádolt, hogy a felektől 17.000 dinárt szedett be, a pénzt azonban elsikkasztotta. A bíróság egyévi börtönrre ítélte a vádlottat. Az államügyész szigorításért felelbezett.

— Az ujfutaki háztartási iskola énekkara hangversenyt rendez Palánkán. A novifutaki háztartási iskola énekkara szombaton, január 25-én hangversenyt rendez Bácska Palánkán, a Kleespitz vendéglőben. Az énekkart Csobanovics Branko noviszádi tanító vezényli.

— Elhalasztották a tárgyalást Tóth László bűnügyében. A noviszádi törvényszéken tegnap kellett volna tárgyalni Tóth László noviszádi mészáros bűnügyét. Az ügyész azzal vádolja Tóth Lászlót, hogy a noviszádi vasúti állomáson és a kiszácsi vonaton több lopást követett el. A bíróság a bizonyítási eljárás kiegészítése céljából a tegnapi tárgyalást január 29-ére halasztotta.

Elrendelték a vizsgálati fogságot a Szentán elfogott Bányai Károly nemzetközi betörő ellen

Bányai beismerte a szentai betörést, de tagadja a magyarországi bűncselekményeket

Szabotícáról jelentik: A szentai rendőrség tegnap délelőtt szállította be a szabotícai törvényszék fogházába Bányai Károly huszonegy éves budapesti illetőségű iparoslegényt, aki nemrég utlevél nélkül szökött át a határon, miután Magyarországon több betörést és lopást követett el. Bányai a határ átlépése után Szentára ment, ahol Sándor Péter gazdálkodónál bérelt lakást. Pénze nem volt és valószínűleg itt is lopásból tartotta fenn magát.

Bányai szobája szomszédos volt Faragó Károly vendéglőjével és egyik éjszaka Bányai feltörte a kocsmába nyíló ajtót és onnan elvitte a vendéglő kasszájában talált pénzt. A betörés elkövetése után Bányai a szentai állomásra ment, hogy megszökjék, de történetesen éppen ezen az éjszakán razzia volt és a rendőrség letartóztatta. Bányai kihallgatása után kiderült, hogy

veszedelmes rovtomultu betörővel van dolguk, mert Bányai Pesten is több betörést követett el. Bányai Károly 1918-ban hagyta el a szabotícai lelencházat és Budapestre ment, ahol egyre lejjebb süllyedt a bűn fertőjében. Legutóbb Temes Márton budapesti ékszerésznel követett el nagyobb betörést és ezután szökött át Jugoszláviába.

Gyogyevics Jovan szabotícai vizsgálóbíró tegnap délután hallgatta ki Bányai Károlyt, aki beismerte a szentai betörést, de tagadta azt, hogy Budapesten is bűncselekményeket követett el és ezért kellett a határon átszöknie. A kihallgatás után a vizsgálóbíró elrendelte Bányai Károly ellen a vizsgálati fogságot, egyben diplomáciai uton lépéseket tesznek, hogy megtudják, milyen veszedelmes bűncselekményeket követett el a veszedelmes betörő Magyarországon.

Noviszádi bál naptár

A bál szezonban a Szloboda nagytermében a következő bálakat fogják megtartani:

- Január 25: A Kolo Szrpszkib Szesztára jelmezes szláv estélye.
- Január 26 délután: Gyermekbál.
- Január 26 este: Rosenberg Herman nagy álarcosbálja.
- Január 27: Szent Száva mulatság.
- Február 1: A Juda Makkabi nagy álarcosbálja.
- Február 2 délután: A szerb jótékony nőegylet teadélutánja.
- Február 2 este: Tűzoltó bál.
- Február 8: A kereskedelmi ifjuság bálja.
- Február 9: A Kneginja Zorka nőegylet teadélutánja.
- Február 12: Szerb népmulatság.
- Február 15: A leánygimnázium táncestélye.
- Február 16: A Vörös Kereszt Egyesület teadélutánja.
- Február 20: A noviszádi Zsidó Nőegylet táncestélye.
- Február 24: A Kolo Szrpszkib Szesztára teadélutánja.

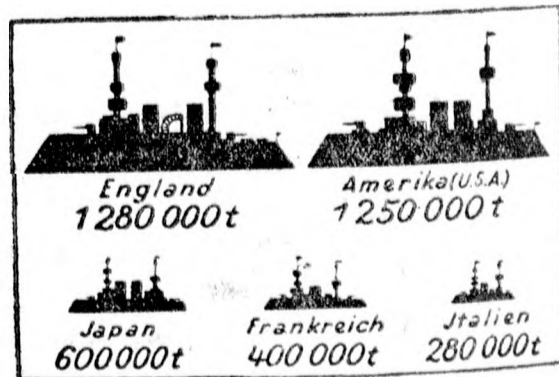
Forgalmi rendőr: Hová száguld oly sebeseen?

— Reggeli Ujságot venni, kedvesem.

— A noviszádi Nemzeti Színház Adán. Vasárnap este a Centrál kávéház színháztermében mutatta be az Adán vendégszereplő, noviszádi Nemzeti Színház együttese Nusics „Gospodja Ministarka“ című darabját. A termet színültig megtöltötte az érdeklődők serege. A szereplő színészek minden tekintetben kifogástalan alakítást nyújtottak és igen sok tapsot arattak. Itt említjük meg, hogy a fenti darab előadása két nappal előbbre volt meghirdetve, de nem lehetett az előadást megtartani, mivel a színészeket hozó autóbusz defektus érte Ada és Szentá között mintegy hét kilométernyire a községtől s így a színészek kénytelenek voltak gyalog visszatérni Szentára, s az előadást vasárnapra elhalasztani. Kedden a „Hajduk Veljko“ című három felvonásos történelmi drámát mutatta be az együttes.

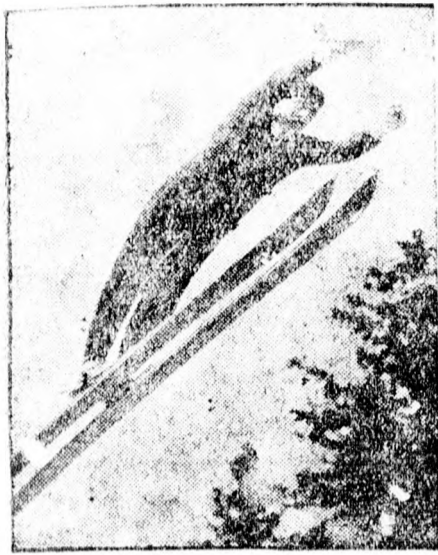
A hatalmak tengeri hadereje

A londoni tengerészeti konferencia alkalmából közöljük a tengeri hatalmak haderejéről szóló összehasonlító táblázatot. A fenti számokban nincsen benne a segéd és tartalék, valamint a partvédőhajók tonnatartalma.

SPORT

Ski ugró rekordok

A davosi ski ugróversenyen Kaufmann Meitszer is ugrott hetven métert.

A St. Moritzban megtartott skiverse-nyen Lantschner Gusztáv és Ottó óránként 105 kilométert tettek meg skitalpukon. O-lyan gyorsaság ez, amely az összes európai expresszvonatok sebességét is felülmúlja.

...

Nagy téli sportversenyek Blédben és Bohinyban. Öfelsége a király fővédnöksége alatt január 29-től február 3-ig nagyszabású téli sportversenyeket rendeznek Blédben és Bohinyban. A nemzetközileg jellegű versenyre már eddig is sok külföldi versenyző jelentette be részvételét. Németországból tizenkettő, Csehszlovákiából pedig tizenhat versenyző fog részt venni a versenyen. Rajtuk kívül a norvég Rudo, továbbá Lengyelország, Románia és Franciaország is elküldik versenyzőit Blédbé és Bohinjba. Öfelsége a király a verseny győztesének a királyi monogrammal ellátott aranyórát ajánlott fel.

Ehhez tárt a NAK görögországi turájá-
ra. Tegnap délelőtt 11 órakor, a beográdi személyvonattal utazott el görögországi turájára a NAK csapata. Az állomáson a hozzátartozók és drukkerék szépszámmal jelentek meg, hogy szerencsét kívánjanak az elutazóknak nehéz és küzdelmes utjukban. A játékosok egytől-egyig nagy lelkesedéssel vágtak neki az utnak és hangoztatták, hogy játékuik, lelkesedésük és kitartásuk nem lesz kisebb, mint az első, nagyszerű görögországi turáé volt.

A petrovaradini Gradjanszki közgyűlése. Vasárnap tartotta ezidei évi rendes közgyűlést a petrovaradini Gradjanszki. A közgyűlésen az alábbi új tisztkart választották meg: Diszelnök dr. Szélig Pál, elnök: Risztovics Velibor, ügyvezető elnök: Redl Lipót, alelnök Merganz Viktor, első titkár Kovacevics Sztanko, másodtitkár Milakovics Miléta, első pénztáros: Krizmanics Jozsip, másodpénztáros Paulovics Dragutin. A választmány tagjai: Mándics Gyorgye, Lincner Jakab, Madatzki Kálmán, Kovács János, Sztanics Szava, Kurbatfinszki Milan, Veleba Vjekoszlav, Fehér Lajos, Valcseki Vjekoszlav, Vesligaj Mihajló, Zimmermann Jozsip, Ertl Rudolf, Szpanovics Vasza, Sajtvár Iván és Kaszper Ferenc. A felügyelő bizottság tagjai: Brankovics Sztóján, Barth Sztjepan és dr. Vladarszki Sztjepan.

A noviszádi Achilles kerékpárklub január hó 19-én délelőtt 11 órakor tartotta ötödik évi rendes közgyűlést, mely a fiatal-ság szép számban jelent meg, de nem lehetett látni a volt vezetőségi tagok legnagyobb részét. A tárgysorozat előtt Holitzky Károly ügyvezető elnök szép szavakban méltatta néhai Poljakovics Vince elnök emlékét. Kétperces felállással nyilvánította a közgyűlés mely fájalmát, utána leplezte le a néhai elnök olajba festett képmását. Az elnöki megnyitó után a titkár öt éves jelentése következett. Pénztári, szertári és kapitányi jelentések után, Láppy Vilmos kor-elnök vezetése alatt megejtették az új választást, mely a következő: Védnök: Mátics Dusan, diszelnökök Rogulja Milos, Forgács Benő, elnök dr. Mátics Milan, ügyvezető elnök Holitzky Károly, alelnökök Forgács György, Butor Antal, Nagyfejő Endre és Giadrosics János, főtitkár Kojov-Otta János, titkár Mráz Károly, pénztáros Polyakovics István, szertárnok Kojov-Otta János, vezető kapitány Polyakovics Dezső, helyettes Varga János, ifjúsági helyettes kapitány Brezsán András, orvos dr. Bauer József, ügyész dr. Jegdics. Választmány tagjai: Aleksander Ferenc, Marinello Lajos, Kovács Sándor, Mererluft Ferenc, póttagok: Paczik István, Vajnay Rezső, Zorád István. Ellenőrök: Paczik István és Aleksander Ferenc.

Tagdíj befizetések, mindennap délután 6 órától 10 óráig a főtitkárnál.

Könyvadományokat kérjük a szertárnoknak Laze Koszticsa ucca 22, átadni. N. N. kisasszony négy kötet könyvet adományozott, fogadja ezuton is köszönetünket.

Ismételten felkérjük versenyzőinket, hogy a náluk levő dresszeket, nadrágokat mielőbb szolgáltatassák be a szertárnoknak.

KÖZGAZDASÁG

A Dunabánság minden tájáról 44 hallgató jelentkezett a Munka gazdátanfolyamára. Szubotícáról jelentik: Ünnepeyes keretek között, vasárnap délelőtt 9 órakor nyitották meg a Munka gazdátanfolyamát. A tanfolyamra a Dunabánság minden tájáról 44 hallgató jelentkezett. Az ünnepséget a szubotícai Népkör könyvtártermében tartották meg. Az ünnepi megnyitó beszédet a tanfolyam előadóinak nevében Szobonya Bertalan földbírtokos, nyugalmazott földműves iskola igazgató tartotta és lelkes szavakban buzdította a tanfolyam hallgatóit a komoly tanulásra. Szobonya Bertalan kiemelte a tanfolyam jelentőségét és hangsúlyozta, hogy

mennyire hasznos és szükséges a mai gazdálkodásban, hogy a gazda képzett legyen. Utána Szentiványi Dezső, a Munka szerkesztősége nevében üdvözölte a tanfolyam hallgatóit és előadóit. Rámutatott, hogy a kisgazda társadalmat csak a gazdasági tudás fejlesztésével lehet kivéetni súlyos helyzetéből. Ezt a célt szolgálja a tanfolyam is, amelynek sikerét a jelentkezők nagy száma már is biztosította. Vasárnap délelőtt már meg is kezdődtek az előadások a tanfolyamon. A tanfolyam a következő három osztályból áll: mezőgazdasági, baromfi tenyésztés és traktor kezelési tanfolyam. A tanfolyamon, amely két hétig tart naponta délelőtt 8-12-ig és délután 2-5-ig lesznek előadások. Előadói a következők: Szobonya Bertalan, Pető Flórián, Szentiványi Dezső, Gulyás Károly, Gombos Lajos, dr. Munk Artur, Szemere és Szabados állatorvosok, dr. Ruby Gyula, Arányi Jenő, Baranyi Károly, Grumilovics Toma, Szabó Tibor, Lihoff József, Puskás Sándor és Steinitz Pál mérnék. A tanfolyam résztvevői ünnepnapokon, amikor nincs előadás, tanulmányi körándulások tesznek majd a környékbeli gyárakba és mintagazdaságokba. Szubotícán a műtrágyagyárat, a szérumgyárat és a Hartmann telepet, Novivrbáson a cukorgyárat, kendergyárat és a gyufagyárat, Topolán pedig a Gallus Farmot és a Forgács-féle malmot fogják megtekinteni.

Tizenkét igazgatósági tagot választanak a szubotícai ipartestület január 26-iki közgyűlésén. Szubotícáról jelentik: A szubotícai ipartestület vezetősége vasárnap délelőtt a közgyűlésre hívta össze a szubotícai iparosokat, akik azonban olyan kis számban jelentek meg a közgyűlésen, hogy azt az alapszabályok értelmében nem lehetett megtartani. A közgyűlést ezért január 26-ára, vasárnap délelőtt 10 órára halasztották. A közgyűlésen, amelyet most már minden esetre megtartanak, a költségvetésen és a titkári jelentésen kívül, tizenkét új igazgatósági tagot választanak azoknak a helyébe akiknek a mandátuma lejárt.

A szubotícai iparosok esütörtökön gyűlésen tárgyalják meg az új városi fogyasztási szabályrendeletet. Szubotícáról jelentik: Vukovics Géza, a szubotícai ipartestület titkára kedden délután készült el az új fogyasztási rendelet tervezetének tanulmányozásával, amelyet az ipartestületnek is megküldött a város. Vukovics titkár kedden délutánra értekezletre hívta össze az ipartestület vezetőségét, amelyen tanácskoznia fognak, hogy milyen módosítások szükségesek a tervezeten, hogy az életbeléptetése esetén meg ne bénítsa Szubotíca város iparát. A keddi délutáni előkészítő értekezlet után az ipartestület vezetősége esütörtökre konferenciára hívja meg a szubotícai iparosokat, akik véglegesen állást foglalnak majd a fogyasztási szabályrendelet ügyében. A konferencia határozata alapján Vukovics Géza titkár írásban is beterjeszti majd a városi fogyasztási hivatalnak a szubotícai iparosság panaszait, előterjesztéseit és javaslatait a szabályrendelethez.

Ötvenszázalékos kiegyezést ajánl, a budapesti Földhitelbank. Budapestről jelentik: A büntető törvényszéken tegnap kezdődött a Földhitelbank kényszeregyességi ügyének tárgyalása. A hitelezők névsorának felolvasása után a Földhitelbank ügyésze ötvenszázalékos egyességi ajánlatot tett. A hitelezők a legrövidebb időn belül döntenek az ajánlat felett.

A hitelezők úgy egyeztek meg, hogy elfogadják a bank ajánlatát. Eszerint követeléseik egynegyedrészét azonnal, a többi egy év múlva kapják. A tárgyalást ezután elnapolták, tekintettel a közvetítő tárgyalásokra.

ODEON. Novisad, jan. 22-én

Samuka Háremja

Komédia 6 felvonásban A főszerepben SAMMY COHEN a kiváló komikus és LOLA SALVI

Páratlan lovas

Cowboydráma 6 felvonásban. Főszerepben REX BELL

Az oroszok megszegték a Dardanella-egyezményt

A Bosporusz tengerszoros

Két orosz cirkáló a Földközi tengerből a Dardanellákon és Bosporuson át a Fekete Tengerbe hajózott, anélkül, hogy kikérte volna előzőleg a nemzetközi szorosbizottság erre vonatkozó engedélyét. Szovjetország így megiette azt, amit a cári Oroszország még háború idején sem tudott megvalósítani.

— Budapestről hozat fajbaromfi Szubotica város. Szuboticáról jelentik: Szubotica város vezetősége elhatározta, hogy tenyészállatokat és nemesített mag kiosztásával, továbbá fajbaromfi beszerzésével elősegíti a város gazdasági fejlődését. A határozat alapján a szuboticei gazdasági iskola igazgatója tegnap délelőtt Budapestre utazott, ahol fajnemesítés céljából szárnyasállatokat szerez be Szubotica városa részére. Az így beszerzett állatokat a város a nagyobb birtokosok között osztja szét, azonkívül több fajbaromfi-telep is létesül Szuboticán. Az akció költségeit a város fedezi.

RÁDIO-MŰSOR

Szerda, január 22.

Beograd 10.30: Gramofon hangverseny. 12.40: A rádió kvartett déli hangversenye. 13.30: Hírek közlése. 17.05: Bandies néni meséket olvas fel a gyermekeknek. 17.30: Jovanovics színművész felolvassa Sztankovics Boriszláv Az éjszakában című novelláját. 18: Szkalor Iván citera hangversenye. 19.30: Dr. Vorkies Ljubomir előadása az örökölt betegségekről. 20.15: Esti hangverseny. 21: Pontos időjelzés, hírek. 21.10: Krá-

mer Imre szuboticei hegedűvirtuóz hangversenye. 22.15: Táncczene átvitel az Excelsior szálló nagyterméből.

Zagreb 12.30: Gramofon. 17.30: Délutáni zene. 20: Szimfonikus hangverseny Prágából.

Budapest 9.15: Gramofon hangverseny. 12: Déli harangszó. 12.05: A Mándics szalonzenekar hangversenye. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3: árfolyámhírek. 4.20: Csermely Gyula novellája: Tizennégyévi özvegység után. 4.45: Pontos időjelzés. 5.30: Szórakoztató zene. 7: Dr. Hans Göttling németnyelvű előadása. 7.35: S. Gervay Erzsébet opera énekesnő hangversenye. 8.15: Emlékezés Kern Aurélna, a magyar rádió első zenei tanácsadójára. 8.50: A Melles magyar vándorénekes hangversenye, utána Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 10.45: A m. kir. honvédegyeszed zenekarának hangversenye.

Basel 20: Hangverseny. 22: Szórakoztató zene.

Berlin 17: Táncczene. 19.45: Dalok. 20 óra 30: Kölmből. 22.30: Tarka zeneest.

Ostrava 17.30: Hradill zongoraművész játéka.

München 16: Házi trió. 20: Vidám est. 22: Táncczene.

Prága 19: Szórakoztató zene. 20: Közvetítés Brnóból. 21.15: Gramofon táncczene.

Varsó 17.45: Bécsi zene. 19.25: Gramofon. 20.30: Neermann Hans lantművész hangversenye. 23: Táncczene.

Bécs 15.30: Szórakoztató zene. 18.15: A férfidivat változásai az idők folyamán. 19.30: Veszedelemes balesetek a gyermekkorban. 21: Szórakoztató zenekar.

— Motorfeeskendőt vásárol a novibrázi tűzoltóegyesület. A novibrázi tűzoltóegylet vezetősége elhatározta, hogy a tavasszal motorfeeskendőt vásárol. E célra fel fogják áldozni a tűzoltóegyesület eddig megakarított pénzét és az idén rendezendő mulatságok és bálók tiszta bevételét. A tavaszi gyakorlatok a tűzoltók minden valószínűség szerint már az új feeskendővel kezdik meg-

BEHAVAZOTT NYOMOKON

REGÉNY Irta: ZAYMUS GYULA

41)

A délutáni napsugár melegen paráztolt be a szobába s kint az uccán egy verkfűs játszott régi, elavult német dalokat.

Az ablakfülkében egy stílic énekelt s a falról porcellánra festett Altwien-képek néztek le ovális, feketés-arany keretekből.

— Gerlei urat ismerem — válaszolta esodálkozva a leány — áldott jó ember, de azt nem értem, hogy miért keverték engem ebbe az ügybe, mikor ez engem nem érinthet.

— Tudna talán kisgyermekkorára visszaemlékezni? — kérdezte tovább Goulden. A leány elgondolkodott.

— Vagy talán későbbi életének folyamán, nem beszélt az édesanyja atyjauráról?

— Sajnos, atyámat nem ismertem, egy éves lehettem, mikor meghalt. S a mama nagyon keveset mondott. Mindig szomorú volt s elgondolkodó. Bátyámmal sokszor áltünk a lábai előtt s kérdeztük, miért oly szomorú? De ő sohasem mondta meg az okát, hanem mesélni kezdett nekünk fényes, nagy kastélyokról, télen dudorászó kandalókról s a fürdőhelyek sétaterein, klubtermeiben lejátszó életről. Erre emlékszem.

Halálos ágyán pedig, mikor már nem tudott felkelni, halkan kért, hogy a két ablak között álló szekrény fiókjából hozzam e lszallaggal átkötött leveleit. Mikor hozzá vittem, félre küldött s aztán egy félóra múlva ismét magához hívott.

— Nézd gyermekem — mondta — ezek itt az én szerelmes leveleim, melyeket megboldogult atyád írt nekem, ezeket égesd el. Engedelmeskedtem. Most pedig idehallgas — folytatta aztán s szép nagy szemű könyvekkel teltek meg. Benned jobban megbízom, mint bátyádban. Benned több van az én lelkemből. Bátyád az apjára üt.

Azért, amit most hallasz, arról egy szót sem szólj neki. Ő nem nyugodna, de te tudom, meg fogod tartani sirjában nyugvó anyád utolsó kérését.

Ott sirdogáltam az ágy szélén, amíg beszélt.

— Ez a levél, melyben több irat van s melyet most átadok neked, egy nagyon szomorú titkot rejteget magában. Ne félj, baj csak akkor lesz belőle, ha előbb kinyitod, mint én akarom. S ha aztán a tartalma nem is fog boldoggá tenni, de nyugodtan fogod venni, mert asszony, vagy legalább is nagykoru leszel. A peesétet, melyet ráütöttem, a könnyeimmel nedvesítettem meg, hogy mindig figyelmeztessen a tilalomra s csak akkor nyulj hozzá, ha nagyon fontos ügyek késztetnek. Még egyszer mondom, bátyádnak csak akkor szólj, ha kenyér lesz a kezében s élete biztosítva lesz.

Aztán megölelt engem s azt sugta a fülembe, hogy ha egyszer valaki megfogja kérni a kezemet, ne nézzem azt, hogy gazdag-e vagy szegény, hanem hogy szeretem-e vagy nem. Mert ez a legfőbb a világon.

Mr. Goulden, noha száraz zenki volt, mégis úgy érezte, hogy egészen elérzékenyült az elbeszélés alatt.

— S a levelet megőrizte ugy-e? — kérdezte aztán mikor Emmy elhallgatott.

— Nagyon vigyáztam rá, hisz anyám kérte így. De meg is mutathatom, itt van a szekrényemben ruháim között.

— Hálás lennék érte — felelte Goul-

den s a távozó leány után szeretett volna menni.

— Nagyon kíváncsi vagyok a fejleményekre — mondta Sereghátné — noha engem közelebből nem érinthetnek.

— S én — képzelheti asszonyom, ki hónapok óta lestem egy ilyen pillanat után —

Emmy visszajött.

— Nézze, itt van — s Goulden fején nyújtotta a csomagot.

Az angol vigyázva fogta a titkot rejtő vastag borítékot, mintha valami szent ereklye lett volna benne, mely erősebb érintésre széthull. Aztán a lányra nézett s halkan remegve szólt:

— Remélem, megengedi a felbontását?

Emmy habozott. Úgy érezte, hogy anyja szelleme mögötte áll s figyelmezteti igéretére.

Goulden észrevette a tépelődést.

— Nézze kedves kisasszony — az édesanyja azt mondta, hogy csak akkor bontsa fel a levelet, ha itt lesz az ideje és most itt van. S nem ön fogja megtenni, hanem én. En megígérem, hogy ha nem az lesz benne amit én keresek, újra lepeesételem s visszahagyom. Megfogadom becsületekre, hogy nem fogom átoivásni, csak egy nevet akarok benne megtalálni.

A leány Sereghátnéra nézett, ki beleegyezőleg intett.

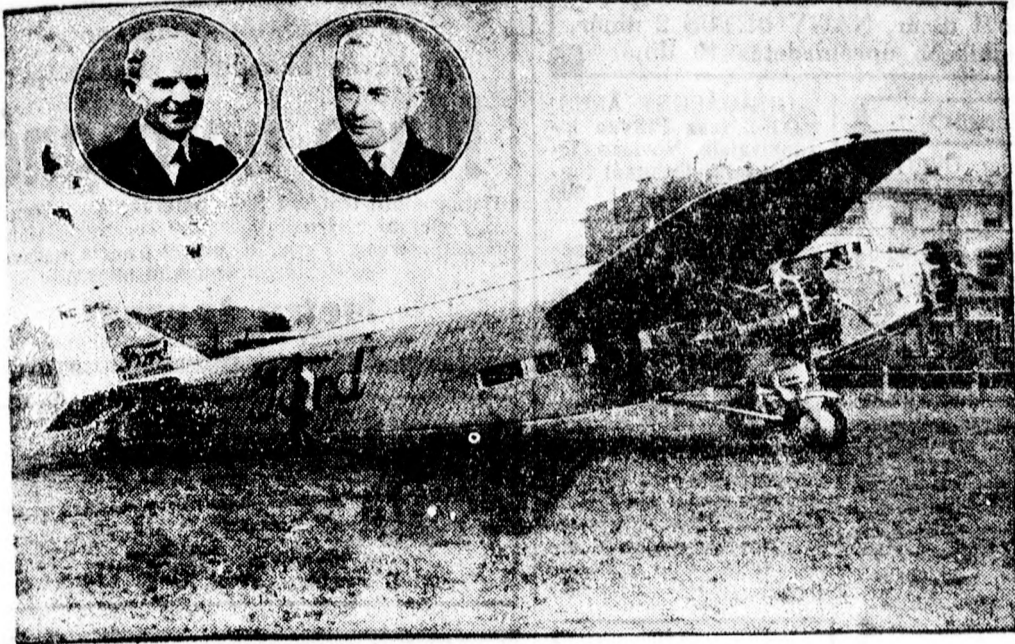
— Jó, vegye hát s tegye azt, amit jónak lát.

A leány kezében remegni kezdett a csomag s arca fehér lett, mint a hó.

— Köszönöm — mondta szertartásosan Goulden s aztán hozzáfűzte — most pedig kérem, fáradsa a másik szobába, mi kelten itt maradunk.

Folytatása következik

Háboru Junkers és Ford között

Ford, az amerikai és Junkers, a legnagyobb német repülőgépgyár tulajdonosa között harc tört ki. Ford, aki eddig csak autót szállította át Európába, most repülőgépeit is küldi már. Legutóbb Spanyolországba szállított egy hatalmas repülőgépet, amelyet a Junkers cég bírói zár alá helyeztetett, mert

azt találta, hogy Ford a Junkers gyár szabadalmainak a felhasználásával készítette új repülőgépét. Ford azonban 150.000 peseta kaució ellenében visszakapta fenti óriási gépét.

A kép felső sarkában a két konkurrens Ford (baloldalt) és Junkers (jobbaldalt).

A szajnamegyei esküdtszék megkezdte Litvinow szovjet népbiztos öccse váltóhamisítási bűnpörének tárgyalását

Párisból jelentik: A szajnamegyei esküdtszék tegnap kezdte meg Saveli Litvinow ügyének főtárgyalását. Litvinow, aki a szovjet külügyi népbiztos testvére 1926-ban Szovjetországban berlini kereskedelmi képviselőjének nevére, mintegy 25 millió frank értékű váltót hamisított. A váltókat Párisban foglalták le és a szovjet köztársaság család címén emelt vádat Litvinow ellen.

Litvinow elismeri, hogy a váltókat ő

csinálta, de azt állítja, hogy a szovjet kereskedelmi képviselőjének, Turovnak rendeltére. A váltóhamisítások célja az volt, hogy a szovjet propaganda céljaira, alapot teremtsenek.

Turov, az ügy koronatanúja már nem él, 1928. júniusában Moszkvában megölték. Litvinow szerint Turovot feláldozták azért, hogy a szovjetnek ne kelljen a 25 millió frankot visszafizetni.

Kedd, január 21.

ERTEKTÖZSDE ZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 9.95-10.03, Bécs 12.40-12.42, Prága 59.05-59.45, Berlin 7.29-7.31, Trieszt 33.875-33.925, London 276.

Beograd. London 276.47-275.67, Páris 223.00-221.00, Newyork 56.71-56.51, Milanó-Trieszt 297.80-295.80, Genf-Zürich 1097.40-1094.40, Prága 168.19-167.49, Berlin 13.5725-13.5425, Bécs 7.9931-7.9621, Budapest 9.9328-9.9028.

Allampapírok: 7%-os kölesön 84.00-83.50, 4%-os agrárkötvény 52-51, Hadikárpótlási prompt 439-438.50, január 31-ére -, február 28-ára 414-412.50, Nemzeti Bank 3215-3215.

Zürich. Beograd 9.1275, Budapest 90.50, Páris 20.3275, London 2519.25, Brüsszel 72.05, Newyork 517.55, Milanó 27.09, Amsterdam 208, Madrid 66.50, Berlin 123.69, Stockholm 138.90, Bécs 72.80, Oslo 138.30, Ko-

penhága 138.45, Szófia 3.735, Prága 15.31, Varso 58.025, Athen 6.71, Konstantinápoly 2.435, Bukarest 3.0775, Helsingfors 13.05.

TERMENYTÖZSDE ZARLATOK

Beograd. Buza fővonal 76-77, 4%, 194-194, Buza Száva 76, 4%, 133-133. Tengeri új prompt szerbiai 94-94. Irányzat: Változatlan.

Novisád. Buza 77 kilogramos bácskai 205-207.50, 78 kgos bácskai 207.50-210, felsőbácskai 207.50-212.50, tiszai uszályrakomány 210-215, felsőbánáti 202.50-205, 77 kgos délbánáti 190-192.50, szerémi 197.5-202.50, 76 kilogramos szerémi 195.00-197.50, árpa 125.00-130.00, zab 142.50-145.00. Tengeri bácskai garantált minőség 102.50-105, bácskai k. d. 102.50-105 február 107.50-110, dunai rakomány márciusra 115-117.50, április-május 120-125, bácskai szárított 117.50-122.50, bánáti márciusra, dunai és bégai rakomány 115-117.5, szerémi gar. minőség 102.50-105, szerémi k. d. 102.50-105.00, február 107.50-110, dunai rakomány márciusra 115-117.50, szárított 117.50-122.50. Export malmok irányarai jan.-márc. 30 nap kassza vagy 1.5 százalékos skonto, nullás gg és g 360-365, kettes 335-340, ötös 275-280, hatos 220-225, hetes 170-175, nyolcas 115

-120. Egyéb malmok effektív kötési bácskai liszt nullás gg és g 325-335, kettes 290-300, ötös 245-250, hatos 185-190, hetes 145-155, nyolcas 112.50-115. Buzakorpa 90-95. Irányzat: Kellemesebb. Forgalom: Buzában 15, tengeriben 78, lisztben 16, árpában 2, korpában 9 és zabban 3 vagon.

Szombor. Bácskai buza 205-210, szlavóniai 195-200, tiszai hajórakomány 207.5-212.50, bégai hajórakomány 202.50-207.5, csatornai rakomány 202.50-207.50, dunai rakomány 202.50-207.50, rozs bácskai 140-150, zab bácskai 140-145, zab szerémi 142.50-147.50, árpa takarmány 120-130, tavaszi 135-140, baranyai tavaszi 150-160, tengeri bácskai prompt 102.50-107.50, tengeri március 110-115, bab usans 430-440, válogatott 460-470, tarka 260-270, liszt 00 330-340, 0 320-330, kettes 300-310, ötös 255-265, hatos 190-200, hetes 150-160, nyolcas 105.00-115, korpa prompt 90-95. Irányzat: Buza szilárd, tengeri tartott. Forgalom: Buza 47, tengeri 361 zab 5, árpa 1, örlemények 2, összesen 416.

Budapest. (Határidős). Irányzat: Egyetlen. Buza márciusra 23.73-23.79, májusra 24.65-24.68, októberre 23.84-23.85. Rozs márciusra 14.43-14.45. Tengeri májusra 14.68-14.70, júliusra 15.15-15.17.

Csikágó. Buza: Szilárd. Márciusra 124 háromnyolcad, májusra 128 ötnyelcad, júliusra 130.25. Tengeri: Tartott. Márciusra 90.25, májusra 93 ötnyelcad, júliusra 95 hétnyelcad. Zab: Tartott. Márciusra 46 egyegyed, májusra 47.5, júliusra 46 háromnyolcad. Rozs: Szilárd. Márciusra 96.50, májusra 95.5, júliusra 94 egynyolcad.

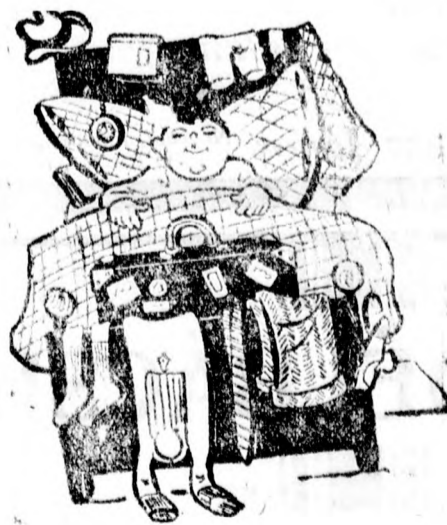
Rosario. Irányzat: Szilárd. Buza február 10.80. Tengeri február 6.30.

Buenos Ayres. Buza február 10.60, márciusra 10.75. Tengeri február 6.40, márciusra 6.50. Zab február 5.20.

Winipeg. Irányzat: Szilárd. Buza márciusra 134.75, júliusra 136.75, október 135.

Liverpool. Buza márciusra 9 sh 1.5, májusra 9 sh 7 hétnyelcad, júliusra 9 sh 6 háromnyolcad. Irányzat: Tartott.

Budapesti sertés- és vágómarhavásár. Felhajtás 700 sertés. Irányzat: Élénk. Zsirsertés elsőosztályu, uradalmi nehéz, páronként 300 kg. 156-159, szedett közép páronként 220-260 kg. 150-156, zsir nagyban 170-180, szalonna háromdarabos, táblás, szózott 145-148, négydarabos 140. Vágómarhavásár. Felhajtás 260 borju. Irányzat: Élénk, árak: ökör, borju elsőosztályu 160-170, középminőségű 140-156 fillér kilónként.

E költői rendben
sem felejtse el:
A REGGELI UJSÁG
ma nélkülözhetetlen!

VÁROSI MOZI SUBOTICA

SZERDA

Nagy United Artist művész film:

Vérbosszu

Egy cigányleány szerelmi regénye. — Főszereplő
DOLORES DEL RIO

Rendezte EDWIN CAREWE

Tűz van! Segítség!

Komédia

AVALA FILM

NAGYFEJEDŐ kézimunka üzlete
NOVISAD
Jevrejska ulica 9.

Előnyomda. Kézi- és géphímző terem.
Gombáthuzás. Nagy választék a legújabb
függöny, Storr, miljö, futó, ágyterítő és
ágygarnitúrák, fehérnemű és a legdiva-
tosabb ruhaminták előnyomtatása és him-
zése, kézi- és gépzsúr, tűllhímzés, end-
lizés, diszpárna montirozás és perzsa
szőnyeg nyírása (stuccolás). Sportzászlók
készítése. Teljes kelengyék készítése ho-
sott anyagból is. Nagy választék kézi
klóplicsipkékből, kézimunka kellékekben
Jutányos árak! — Pontos kiszolgálás!

Részletfizetésre is!
kaphatja a világmárkás
gramofónokat és lemezeket

Ujnan megjelent! Ujnan megjelent!

„SONNY BOY” játszva és énekelve
A legújabb slágerek nagy választékban!

Elsőrendű gyártmányú zongorák, piani-
nók, harmoniumok, vonós és fúvóhang-
szerek **olcsóbb, mint bárhol!**

Truppel Bélánál
hangszerkészítő
Novisad, Duna ucca 17.
Telefon 26 69

Rózsa és fehér burgonya,
vörös- és fokhagyma
stb. vagon és kisebb tételekben
kapható

Gausz János Novisad, Futoski put 66
Telefon 25-34

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

ELADÓ

Jóforgalmu ÜVEG és
PORCELLÁN kereskedés
Stari Bečej főterén csa-
ladi okok miatt eladó.
Árukészlet esetleg küön
is. Bővebbet Jurszik Ja-
nos, Kula. 302

NÉGYLÁMPÁS Hartley
rádiókészülék, Schirmgit-
ter lámpával, kiünő hang-
erősségű, rendkívül sze-
lektív, összes európai ál-
lomások beállítására al-
kalmas, két akumulátor
teleppel és Telefunken 666
hangszórával együtt 2500
dinárért eladó. Cím a ki-
adóhivatalban. 153

KIADÓ

Egy ÜZLETHELYISÉG
kiadó Futoski put 27.
alatt. 194

KÉT SZOBAS LAKÁS
kerestetik március 1-re.
Cím Schmoika hirdető
irodában. 265

KERESLET

BUTOROZOTT SZO-
BÁT KERESK BEO-
GRÁDBAN, lehetőleg a
Kralja Petra ucca köze-
lében február 15 re. Ci-
meket kérek a Reggeli
Ujság kiadóhivatalába.
296

BONBON ELADÁSRA
utazó, aki csemege és fü-
szerkereskedőket látó-
gatja, továbbá helyi el-
adásra is provizio ellené-
ben jelentkezzen Hacker
cukraszánál, Kralja Alek-
sandra 7. 301

UJSÁGÁRUST-ÁRUS-
NÓT felvesz Pravda ki-
adóhivatala, Novisad. Je-
vrejsks 12. Délutáni fog-
lalkozás. 299

BEJÁRÓNÓ, tisztessé-
ges, megbízható, aki fő-
zéshez is ért, azonnal
felvétetik Dr. Jocićs ügy-
védnél, Zseljezicska uc-
ca 68. 275

ÁLLÁSTKERES

IRODISTANÓ 10 évi
ügyvédi irodai gyakorlat-
tal, szerb, szlovák, német,
magyar nyelvtudással ál-
lást keres. Cím a kiadó-
ban. 283

FEHÉRNEMŰER

Menyasszonyi és
babakelengyék,
agyneűek,
függönyök,
hímzés,
aszurozás és
cipke aplikálás,
legmodernebb férfi
és női fehérneműek
elkészítését legújta-
nyosabban vállalja
vidékre is

Palásthy Ferencné

HERBST JÓZSA varrodája
NOVISAD
Kamenici ulca 5. szám
(Az „Orient” szállóva-
szemben)

Fizessen elő
a Reggeli Ujságra

L I F K A

Csütörtöktől—vasárnapig

A szezon kimagasló attrakciója!

Masa hercegnő

Háborúelőtti történet Szentpétervár főúri köreiből.
Egy életunt cári nagyhercegnő regénye. Színhely:
Szentpétervár, Paris, a nemet-francia hadszíntér
és Peking a kommun alatt.

Metro Journal

események a világ minden tájáról

Petrovaradinban emeletes sarokház

vendéglővel, az új hiddal szemben

eladó

Bővebbet: Dr. Belohorsky Adolf,
Noviszád, Šafarikova u. 7.

Holitzky Károly, Novisad

Villamos, gép és mechanikai műhely

Kralja Aleksandra ulica 9.

Allandoan raktáron, gyári lerakai. Villamos-
motorok, Dynamók, „Phylax” motor schulz
schalterok, ventilátorok minden kiviteiben,
villamos kovácsujtatók, legújabb és legme-
dernebb mozi berendezési cikkek. Takaré-
transformátor minden váltóáramra kapcsol-
ható, hihetetlen olcsó üzemi költség, egyszerű
kezelés, tiszta és nyugodt kép. Kerjen aján-
latot! Mindennemű javítások és tekeréselek
végeztemek. Sürgőnycim: Tehnika Novisad

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR

A n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom

a magyar, német és horvát nyelvű *imakönyvek, rózsafüzérek, plakettek,*
különléle keresztek, szentképek, ifjusági iratok és szépirodalmi művek,
képeskönyvek, képeslapok, albumok, emlékkönyvek, levélpapírok, töltő-
tollak és minden egyéb e szakmába vágó árukkal dusan felszerelt
üzletemet

Kiváló tisztelettel

ÁBRAHÁM JÁNOS
könyv- és papírkereskedése, Noviszád, Kr. Petra 30

FIGYELEM!

DÉLBÁCSKA

KIS SZENT TERÉZ

KÉPES NAPTÁRAK MÉG KAPHATÓK
A REGGELI UJSÁG KIADÓHIVATALÁBAN, NOVISZAD
Kralja Petra 30., I. em. Naptárárusoknak nagy árengedmény

HÁLLO SZUBOTICA!

APRÓHIRDETÉSEKET
ÉS HIRDETÉSEKET A

Reggeli Ujság

részére
szubotica kiadóhivatalunk

Kralja Aleksandra ul. 9. sz.
naponta délelőtt 8—12 és délután
3—6 óráig vesz fel